

SKAUTING 4

Z OBSAHU:

JABNÉ,
aneb síla myšlenky
str. 7

ZPÍVÁNÍ
S KASIČKOU
str. 8

DISKUSE
K VI. SNĚMU
str. 14

CO NOVÉHO
VE SKAUTSKÉM
SVĚTĚ
str. 16-17

PROSINEC 1992
ROČNÍK 31
CENA 6,- Kčs

OBSAH

Krátce od Vás pro Vás	2-3
Historie	4-5
Skautské kalendárium PROSINEC-LEDEN	
Pošta českých skautů II	
Z táborového deníku šestnáctiletého Jiřího Wolkera	
Kruh se uzavírá	6
Skautská výchova k občanství	6
Jabně, aneb síla myšlenky	7
Zpívání s kasičkou	8
Rover poutník	9
Vůdcům a vůdkyním	10-11
Co je a co není plán	
Hledáte vůdce oddílů?	
Vlčata a světlušky	12
Žabičky a vodní vlčata	
Totemová hůl	
Skauting v USA	13
Diskuse - Názory - Kritika	14-15
VI. sněm - Stále na startu	
Kongres	
VI. sněm - jak jsem ho viděl	
Poznámka	
S kým a jak o slibu	
Z dopisů	15
Varování!	
Evropská konference ICCS	16
Cena lady Olave	16-17
Zváz skautov maďarskej národnosti	17
Inzerce	18
Zprávy	19

Fotografie na obálce: Michal Sobek (1. strana)
Anna Cuhrová (4. strana)

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE

Výročí a jubilea
Rozhovor z Gillwellu
Jak dál v cizině a u nás

JUNÁCKÁ EDICE a REDAKCE SKAUTINGU

oznamují, že jejich návštěvním dnem je **čtvrtek od 9.00 do 15.00 hodin**.
Prosíme Vás abyste si případné návštěvy u nás naplánovali na tuto dobu. V ostatní dny pracujeme pro Vás.
Děkujeme.

SKAUTING

měsíčník pro skautskou výchovu

vydává Junácká edice pro Český a Slovenský Skauting
šéfredaktor a grafická úprava - Michala Rocmanová
redakční rada:

Josef Boško	Eduard Pachman
Jiří Čejka	Jaroslava Pešková
Zdeněk Hájek	Tomáš Rehák
Milan Husák	Vlasta Šebestová
Nora Janotová	Ondřej Vanke
Vladimír Kopřiva	Jiří Zachariáš
Iva Macková	Jiří Zajíc
Michal Neděla	

Adresa redakce:

Skauting, Senovážné náměstí 24, 116 47 Praha 1
Cena výtisku 6,- Kčs
Předplatné na celý rok včetně poštovního 65,- Kčs
Bankovní spojení: ČS Praha 1, č. ú. 5013050-018/0800
Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou
pošt - Střední Čechy v Praze, č. j. P/Fis-1865/1992
ZASLANÉ RUKOPISY, KRESBY A FOTOGRAFIE SE ARCHIVUJÍ A VRAŽEJÍ SE NA VYZÁDÁNÍ ODESILATELE.
Uzávěrka tohoto čísla byla 4. 12. 92
Termín pro odevzdání příspěvků do příštího čísla: 7. 12. 92
PŘÍŠTÍ UZÁVĚRKA 17. 12. 1992

Vážení čtenáři,

podívejte se laskavě na číslo v závorce za oslovením na obálce (ať na přebalu nebo na samolepce vzadu). Pokud je toto číslo záporné, zašlete nám obratem buď potvrzení o zaplacení předplatného nebo uhradte předplatné. Neznáte-li číslo našeho konta nebo máte-li potíže s vypínáním složenky typu A - zašlete nám peníze (65,- Kčs za každý odebraný výtisk) na adresu redakce v tiráži.

Pokud tak neučiníte do 10. 1. 1993
NEBUDETE NADÁLE ČASOPIS DOSTÁVAT.
Děkujeme

Nedostali jste skauting?

Číslo 1 obdrželi zatím pouze ti, kteří zaslali objednávku do 20. 9. Na dotisk není dostatek nových objednávek.

Pokud jste nedostali číslo 2 a 3, zkontrolujte si, zda jste neposlali objednávku či složenku bez uvedení vašeho rodného čísla nebo neposlali pouze peníze bez objednávky.

BUDE...

Nezapomeňte,

ze 31. 1. 93 je uzávěrka **SOUTĚŽE O NOVOU - PŮVODNÍ SKAUTSKOU PÍSENIČKU**.
Podrobnosti vyšly ve Skautingu č. 2, str. 11.

Chcete oslavit 22. února v Praze?

Zveme Vás na ekumenickou oslavu Dne sesterství v kostele Panny Marie Vítězné v Praze na Malé Straně v sobotu 20. února 1993 ve 14.30 hodin u oltáře Pražského Jezulátka, které nás přivítá ve svém skautském oblečení.

Po bohoslužbě bude uspořádán skautský kulturní program.

Mimopražské oddíly mohou využít víkendů k prohlídce Prahy. Průvodce zajistíme. Kdo má zájem o ubytování, hlase se do 10. ledna 93 na adrese: Jitka Duchoňová, Karlínské nám. 10, 186 00 Praha 8-Karlín, tel. 235 66 33 nebo 786 60 76. Na přihlášce uveďte: Jméno a adresu vůdkyně oddílu, číslo oddílu, místo, počet noclehů (kolik dětí a kolik dospělých, z toho kolik chlapců a kolik dívek), máte-li zájem o průvodce. Zveme ke společné oslavě i naše bratry. Podrobnosti ještě sdělíme.
Těší se na Vás sestra Sojka.

Účastníci prvního poválečného světového Jamboree skautů ve Francii (Moisson) v roce 1947 z Československa by se po 45 letech někde rádi sešli, vzpomínali a předali "štafetový kolík" mladším.

V současné době usilovně doplňujeme adresář účastníků a prosíme proto o jakoukoliv informaci o osudech starších bratřích uvedených v seznamu.

V. Červinka	F. Pazdera	M. Formánek	A. Schmidt
K. Káhal	J. Tolar	V. Kokeš	J. Mrnka
J. Nešvara	V. Fořil	Z. Říháněk	J. Mottl
A. Sládek	V. Lehman	V. Vodička	J. Pokorný
B. Doubrava	V. Puchlovský	D. Gregor	J. Kühnel
R. Kühnel	V. Veselý	Z. Malý	

Adresy těchto našich předáčeků, ale srdcem a konáním skautů (věřím) stále skautů, očekává:

Ing. Jan Švábenský (AKELA)
Hakenova 7
638 00 Brno-Lesná

ptp. Mojmír Benedikt (KATR)
síd. Vyšný 148
381 01 Český Krumlov

Letošních táborů Jiřinských skautů se zúčastnilo mj. i 23 handicapovaných dětí, z toho 10 vozíčkářů z Jedličkova ústavu. Jiřinský tímto děkuje firmám Kašpar, Fruco a Teko za zvýhodněné nákupy, podniku Silnice, a.s. za zapůjčení chalupy, i autodopravcům, kteří při zajištění akce pomohli.

V polovici októbra sa uskutočnil 2. Okresný zraz Slovenského skautingu za účasti 235 skautov a skautiek z okresu Trenčín, ako aj hostí z Moravy. Súťažné hľadky skatek z okresu Trenčín, ako aj hostí z Moravy. Súťažné hľadky skatek z okresu Trenčín, ako aj hostí z Moravy. Súťažné hľadky skatek z okresu Trenčín, ako aj hostí z Moravy.

Dne 5.11.1992 se uskutečnilo jednání představitelů třebečské jednoty Sokola a třebečské Okresní junácké rady (ORJ). Společné jednání bylo motivováno snahou o spolupráci a koordinaci postupů a bylo vedeno v duchu bratrství a sesterství. Zástupci jednoty a ORJ se navzájem informovali o stavu jejich organizací. S povděkem byla vzata na vědomí informace o chystané celostátní dohodě o spolupráci mezi ČOS a Junákem. Byla dohodnuta výměna informací, nabídnuta vzájemná účast na akcích soutěžního, výcvikového a vzdělávacího charakteru. Dále bylo dohodnuto provedení evidence tábořšť pro letní tábory, koordinace stanovisek pro jednání s orgány státní správy, způsob výměny informací a zkušeností atd.
-m.š.-

Vánoce dospělých

Běžné se má za to, že vánoce jsou svátky dětí. A ten, kdo může každoročně prožít to napjaté dětské očekávání, má pádný důvod tuto představu bez rozpaků potvrdit. Představu, která má bohužel častokrát i svůj rub: vánoce jsou vlastně jenom svátky dětí. Svátky, vůči kterým dospělí zbavení opory dětského očekávání a dětské radosti stojí v podivných rozpácích. Moje kolegyně Lada, která připravovala prosincový cyklus o vánoční tematice v dílech českých autorů, mě dokonce přesvědčovala, že zejména pro moderní autory jsou vánoce čímsi skoro nepříjemným, jakousi temnou výtčikou nebo ironickým šklebem poukazujícím na špatné zakrytí prázdnoty života.

Každopádně není pro dnešního dospělého skutečná radost z vánočních ničem samozřejmým. To myslím může docela poctivě přiznat skoro každý. I ten, kdo má hodně daleko k pocitu, že by už bylo nejlépe, kdyby ty vánoce byly za námi.

Proto bude užitečné vrátit se ke kořenům. Prodrat se nánošem zvyků, ozdůbek, všelijaké "bizuterie", která vlastně zakrývá smysl vánočních svátků. Protože právě ztráta tohoto smyslu má pak za následek zmíněné potíže.

Je tedy třeba jasně říci, že vánoce jsou "vynálezem" čistě křesťanským. Nejen v ohledu společensko-historickém: vánoce se slaví jenom na té části planety, kde lidé vyrůstali pod silným vlivem křesťanství. Na tomhle konstatování nic nezmění skutečnost, že (v důsledku neznalosti přesného data narození Ježíše Nazaretského) jsou vánoce časově spojovány se zimním slunovratem - a tedy i určitými zvyky pohanskými.

Daleko významnější je pointa vánoce: Boží sklonění k člověku. A ta je představitelná právě jen v rámci křesťanského pojetí vztahu mezi člověkem a Bohem. Jde totiž o to, že (s výjimkou společnosti ovládaných záměrně ateistickými diktaturami) každá významnější kultura staví na určitém duchovním základu skutečnosti. A vůči tomuto základu vytváří svůj osobitý vztah: snaží se ho poznat, má o něj zvláštní zájem, uctívá ho, snaží se mu zavděčit. V zásadě vždycky vychází iniciativa v tomto rozsahu ze strany člověka. Jedinečný přínos křesťanství (částečně přizívovaný židovstvím) je v tom, že hlavní iniciativu poznává na straně onoho tajemného Základu vši skutečnosti: Je to Bůh, kdo se uchází o důvěru člověka; je to Bůh, kdo nabízí své přátelství. Je to zkrátka Bůh, kdo o člověka stojí mnohem víc, než člověk o Něj. Není-li jiné cesty, vydává se dokonce Bůh do lidských rukou. Právě to se uskutečňuje v Ježíši z Nazareta. A branou k tomu jsou vánoce. Takové vánoce má myslím důvod ze srdce slavit i dospělý. Zejména, když postřehne i to, že solidarita Boha s lidmi těsně souvisí se solidaritou všech lidí navzájem: Všichni na planetě Zemi (ale nejspíš v měřítku mnohem větším) tvoříme příliš těsnou společnost, abychom si mohli myslet, že dokážeme být šťastní jedni bez druhých. Naše dárky by pak měly být znamením toho, že toto zjištění bereme vážně - a máme z něho radost.

Edy

70 let skautingu v Třebíči v roce 1993

V příštím roce oslaví třebíčtí skauti a skautky spolu se sympatizující veřejností významné výročí - sedmdesátileté jubileum junáctví v našem městě. Naposledy byly větší oslavy třebíčského skautského jubilea v roce 1948 v soumrácné době větších budoucích smutných osudů.

Uvádíme zde stručný přehled předpokládaného programu uvedených skautských oslav:

22.2.1993 - Mezinárodní den sesterství, vstupní akce oslav.

24.4.1993 - Den sv. Jiří, skautská mše, zahájení skautské výstav, vodácké závody na Jihlavce.

15.-16.5.1993 - Hlavní oslavy jejichž součástí bude okresní kolo Svojsíkova závodu skautek a skautů, závod světlušek a vřít, ukázka nových typů táborů, prohlídka města pro hosty, táborový oheň atd. K příležitosti 70. výročí junáctví v Třebíči bude vydán almanach, upomínkové listy, pohlednice a odznaky.

-m.s.-

Milé sestry a bratři, čtenáři Skautingu, děkuji všem, kteří zaslali své nápady a náměty na obsah nového Skautingu.

Omlouvám se, že jsem většinu korespondence ještě nevyřídila - prvním úkolem bylo dohonit časový skluz časopisu. To se nám, pevně doufám, konečně od ledna podaří.

VAM VŠEM V NOVÉM ROCE 1993 HODNĚ KRÁSNÝCH CHVÍL A SUCHOU STEZKU!

Michala Rocmanová-Káčá

Z NDK

Stanoviska k výchovným otázkám, která se nejčastěji objevovala v zápisech z okresních sněmů, byla rozdána všem z NDK.

Chystají se nové návrhy na činovnícké zkoušky, LS a příručka o táboření. V jednu se sejde sněmovná

výchovná komise, která vše projedná a posoudí i nové návrhy stezek a odborek. O výsledcích budou na únorových setkání informovány oblastní výchovné zpravodajky.

Žadámé oblastní VZ o zprávu o spolupráci s okresními VZ do konce roku!

Skauti obnovují

Merklínské oddíly skautů č. 4 a 5 střediska Stod, obnovují starý židovský hřbitov na svahu zalesněného kopce u obce Buková, vzdálený 7 km od Merklína.

Oddíly provedly úklid, odstranili porosty na hrobech a postavily padlé pomníčky. Vykonalý dobrý skutek v místech, kde po staletí odpočívali v tichosti lesa příslušníci národa, který zde žil a jehož kultura patří mezi sloupy civilizace světa. Všichni dokázali naplnit ten bod skautského zákona, který říká, že "skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských".

Vlastimil Hrdonka-Akela

ZAJEMCŮM O INTERCAMP!

Intercamp '93 se koná ve dnech 28.-31. 5. 93 v Německu.

IC je akce pro oddíly skautů a skautek od 10 do 16 let (1 dospělý vedoucí na 6 dětí), účastnický poplatek 25,- DM za osobu. **Příhlášky je nutné zaslat nejpozději do 15. ledna 93 na adresu redakce, heslo IC.** Přesné podmínky účasti dostanete obratem.

OPRAVTE SI, prosím:

Náš šotek opět řádil.

- na str. 7 vypadal popisek k ilustraci - autorem je Ladislav Rušek-Šaman
- na str. 12 chybí hned v prvním slově písmenko j, správně má tedy být "Stejně"
- na str. 16 má část textu poněkud zvláštní písmenka (šotek je zřejmě tureckého původu).

Děkujeme

AKÉLŮV FOND BRATŘSTVÍ

Ústřední rada děkuje všem dosaďadním dárcům. Číslo konta: ČS Kolín, 19_11850_158/0800

Výchovná rada **dívčího kmene Svojsíkova oblasti Praha** stanovila **termín čekatelských zkoušek 1993 na 2.-4. dubna 1993** v areálu střediska Mawadani v Praze 5, U Okrouhlíku. Příhlášky s čekatelskými písemnými pracemi předají čekatelky svým obvodním zpravodajkám do 20. 2. 1993.

Výchovná zpravodajka Svojsíkova oblasti Praha zve všechny vůdkyně dívčích oddílů a rojů světlušek na první společné zasedání u příležitosti **Dne sesterství** - 20. února 1993 v 10 hod. v sále skautského domova střediska Mawadani v Praze 5, U Okrouhlíku (dětské hřiště).

Těšíme se na setkání se všemi pražskými sestrami.

Karla Lebedová, **místopředsedkyně PRJ**
Vlasta Páleníková, **výchovná zpravodajka PRJ**

PROSINEC - LEDEN

- 16.12.1923 - valný sjezd Obce Baden-Powellových skautů - sloučen se svazem junáků skautů RCS
- 17.12.1984 - zemřel prof. František Němec, místostarosta a tajemník Čsl. junáka, nositel Řádu Stříbrného vlka, člen SO
- 18.12.1919 - založen SOS International Fund Committee pro podporu skautů všech zemí světa
- 18.12.1927 - výroční sjezd židovských skautů Hašomer Kadimah ve Vrútkách
- 19.12.1966 - senát pražského soudu ruší rozsudky nad skautskými činovníky odsouzenými 17.5.1952
- 20.12.1927 - na Slovensku založena organizace katolických skautů za podpory Ludové strany
- 21.12.1918 - **junáci účastní příjezdu T.G. Masaryka do vlasti. Obnovena Pošta českých skautů (přetisk - Příjezd prezidenta Masaryka)**
- 21.12.1936 - E.T. Seton s manželkou přednáší v Ústřední knihovně hlavního města Prahy
- 23.12.1936 - E.T. Seton přednáší v Kině Skaut a navštěvuje loď Skaut se skautskými klubovny
- 23.12.1989 - bratr Radko Pavlovec se svými čs. exilovými skauty z Vídne přiváží Betlémský oheň do Prahy
- 24.12.1925 - sjezd svazu židovských skautů Techel-Lawan v Domašově
- 26.12.1967 - zemřel prof. dr. Bohuslav Řehák, velitel Junáka, člen náčelnictva, nositel Stříbrného vlka a dalších vyznamenání
- 27.12.1969 - zemřela první náčelní Svazu junáků skautů RCS, nositelka Stříbrného trojlístku sestra Emilie Milčicová
- 28.12.1919 - **vyšlo první číslo časopisu pro činovníky Vůdce**
- 28.12.1989 - **Český Junák - svaz skautů a skauťáků uznán Ministerstvem vnitra a životního prostředí**
- 29.12.1989 - bývalý vodní skaut Chrobák - Václav Havel zvolen prezidentem republiky
- 30.12.1865 - se narodil Rudyard Kipling, anglický spisovatel a básník. Zemřel 18. 1. 1932
- 31.12.1969 - zanikl Svaz Junáků - zálesáků v rámci integrace
- 1. 1.1920 - vyšla kniha "Základové skautingu" (nezaměňovat se Základy junáctví 1912)
- 1. 1.1970 - rozpuštění Slovenského Junáka
- 1. 1.1988 - zahájeno XIV. světové jamboree v Austrálii v Cataract Scout Park. První WJ na jižní polo-kouli
- 3. 1.1968 - **pohřeb br. Slávy Řeháka, rozloučení za skauty přednesl br. náčelník R. Plajner. Hrána veřejně skautská hymna a večerka. Pohřeb byl signálem vzkříšení Junáka**
- 4. 1.1924 - **zemřel skaut, básník Jiří Wolker**
- 6. 1.1990 - první schůzka Ústřední rady Českého Junáka v Národním muzeu v Praze
- 8. 1.1887 - **se narodil představitel čs. woodcraftu prof. Miloš Seifert**
- 8. 1.1941 - **zemřel lord Baden-Powell, zakladatel a světový náčelník skautů na své farmě v Nyeri v Keni**
- 9. 1.1927 - otevření skautského domova ve Dvoře Králové n.Labem
- 10. 1.1928 - náčelnictvo Svazu zavedlo odznak "Pre slovenský skauting" na podporu skautingu na Slovensku
- 11. 1.1915 - přednáška A.B. Svojsilka "Skautská výchova dívků" o dívčím skautingu v cizině, hlavně v USA. Po přednášce živá diskuse. **Jednomyslně rozhodnuto o vybudování dívčího skautingu v rámci spolku Junák-Český skaut**
- 12. 1.1876 - se narodil spisovatel Jack London
- 13. 1.1953 - přísně tajný dopis ÚV ČSM vyzývající k ostrážitosti před činností bývalých junáckých pracovníků
- 15. 1.1861 - se narodil básník Fr. S. Procházka, autor textu naší junácké hymny. Zemřel 23. 1. 1939
- 15. 1.1915 - **vyšlo první číslo časopisu JUNÁK-ČESKÝ SKAUT**

Ze skautského kalendáře
br. Punčocháře vybral a doplnil - Windy

Československá republika prožívá týdný své existence. Nemá ještě přesné vymezené hranice, ale již na plno pracuje revoluční Národní shromáždění československé. 14. listopadu je zvolen prezidentem nového státu v srdci Evropy Tomáš Garrigue Masaryk. Jenže tento muž, představitel odboje proti rakousko-uherské monarchii je v den svého zvolení ještě stále ve Spojených státech amerických. Více jak měsíc bude muset národ čekat na svého prvního prezidenta. T. G. Masaryk se vrací do vlasti, po čtyřletém exilu, v pátek 20. prosince 1918 - a skauti jsou opět u toho!

POŠTA ČESKÝCH SKAUTŮ - II

Na žádost Národního shromáždění, na doporučení Dr. Rašina (nového ministra financí) byla skautská pošta na jediný den - 21. prosince obnovena. Jejím úkolem bylo zaručit maximálně rychlé doručování pošty a zpráv mezi Wilsonovým nádražím, Sněmovnou a Pražským Hradem. Pro tento účel bylo několik set známek Pošty českých skautů přetištěno třířádkovým přetiskem: Příjezd prezidenta Masaryka. Přetisk na modrých (10h) známkách je cihlově červený a na červených (20 h) známkách je černý.

Toto je text jednoho z prvních telegramů (Homí Dvořiště 20.12.1918). Doručil jej skaut-kurýr Kája Stretti. Z dalších telegramů zjistíme, že pan prezident přenocoval ve vlaku, kde ráno přijal další deputace, vlak odjel do Prahy přesně v 10.02 hodin, atd. V telegramech a dopisech, doručovaných skautskou poštou bychom mohli poměrně podrobně vysledovat celý Příjezd prezidenta Masaryka. Když se před filatelistou (i neskautelem) řekne slovo Příjezd, hned ví o co jde, je to pojem. Katalogová cena těchto dvou známek s přetiskem je dnes asi 20 000 Kčs. Pokud jsou však známky zpracovány na celé obálce, je už cena vyšší, ve filatelistické latině se tomu říká cena záliby. Cenu si prostě nasadí prodávající a kupující na to buď má, nebo ne. Na vrcholu pyramidy Skautské pošty stojí telegramy opatřené známkami s přetiskem, orážítkované kulatým razítkem Pošta skautů se správně vyplněným datem 21/XII a nakonec i dvouřádkovým razítkem Dopis od skauta ... převzal: ... s podpisem některého z kurýrů. Takový telegram je opravdovým skvostem, perlou jen ojedinělé sbírky. Na poslední světové výstavě v Praze - Praha 88 bylo vystaveno 11 dopisů a jen dva telegramy s Příjezdem! Nezkoušené zájemce o koupi známek, dopisů, či dokonce telegramů však varuji před pozdějším zklamáním. Pro svoji oblibu byly známky skautské pošty (vč. přetisku) několikrát padělány. Vždy se vyplatí konzultace s odborníkem! Historie však musí být spravedlivá i k ostatním skautům a skautkám, kteří se podíleli na této akci a nekonali přímo kurýrní službu. Drželi strážní službu od rána na Wilsonově nádraží, na Staroměstské radnici, ve Sněmovně a v noci pak na Pražském Hradě. Strážili také celou trasu od nádraží až na hrad, kudy automobil s T. G. Masarykem projížděl. Zúčastnili se i slavnostního, triumfálního průvodu Prahou. Přepilované raznice a razítka, včetně dalších dokumentů Skaut-

ské pošty byly uloženy v archivu Národního výboru na Staroměstské radnici. Byly - jenže ta při květnovém povstání roku 1945 vyhořela. Zmizely raznice, razítka, listiny. Nežije naprostá většina kuryrů - ale známky, dopisy a telegramy zůstávají. Dokazují naplnění skautského hesla BUŮ PRIPRAVEN českými skauty, tenkrát v roce osmnáctém.

Windy

PŘÍJEZD PREZIDENTA MASARYKA A SKAUTI

Nejsilnější dojem v pamětném roce 1918 a jeden z nejmocnějších v celém mém životě mi přinesl 21. prosinec, den slavného příjezdu prezidenta Osvoboditele. Jako skauti jsme vypořádali při zrodu republiky Národnímu výboru. Jako skauti jsme byli též vybráni v prosinci k čestné stráž při prezidentově příjezdu. Několik nás stálo špalírem na peróně před vchodem do salónku, kde mělo být oficiální uvítání vládními představiteli i setkání se členy rodiny. Ve dvoraně pak čekaly pozvané rodiny četných blízkých přátel. Čestná skautská stráž stála ovšem ve skautských krojích s holými koleny; bylo to v době předvánoční a stáli jsme dlouho, neboť proti předem stanovenému programu se příjezd značně opozdil. I na menších stanicích lid se domáhal toho, aby prezidentův vlak nakrátko zastavil nebo alespoň zpomalil. Kupodivu však žádná vzpomínka na to, že bychom byli trpěli zimou, ve mně nezůstala. Dnes v mé paměti začíná oživovat minulost teprve okamžikem, kdy pár metrů před mým stanovištěm zastavil pomalu dojíždějící salónní vůz, někdo otevřel dvířka a pomalu sestoupil na pražskou půdu náš první prezident, prof. T. G. Masaryk. Jaký pohnutý dojem pro dvacetiletou tehdy duši. Jaký pocit štěstí, vděčnosti a oddanosti prochvil celou mou bytostí.

Dodnes vidím a cítím ten okamžik, jako by se byl udál včera. Strnulý ve skautském "pozoru" vpíjel jsem se očima v jeho tvář. Nic kolem si nepamatuji, až na to, že někdo v dopravní uniformě - pravděpodobně přednostná nádraží - mu podal krátké hlášení. Tu tvář prezidentovu a jeho pohled vidím však dodnes jasné a přesně. Znal jsem ji dobře od dětství vždy živou, plnou zájmu, leckdy i usměvavou. Tentokrát mi připadla nezvykle klidná, soustředěně vážná, s výrazem až smutným a unaveným. Měl za sebou dlouhou cestu, od hranic plnou dojmů ze slavného vítání a také asi byl pohnut. Těžce mu ležela v srdci zpráva o churavosti paní Charloty; řekl mi ji prý až před Prahou, aby mu nezkazili cestu od hranic. Když vyslechl hlášení, vykročil pan prezident naším krátkým špalírem ke dveřím salónku, kde byl očekáván dívkami, které mu na podnose nabídl chléb, z něhož si kousek ukrojil a snědl. Cestou však předtím jeho bystrý zrak pátravě přeletěl po skautské stráž a nás, které znal již jako děti a naposled viděl jako šestnáctileté kluky, stačil v momentě poznat, ačkoliv jsme zatím dorostli v mladé muže. Když si ověroval moji identitu stručným dotazem: "Ty jsi Ivan...?", zalil mne pocit velké radosti, ale zároveň i rozpaků a ostychu, že jsem sotva dovedl vyhrknout přisvědčující odpověď. Trebas měl na sobě svůj obvyklý, dlouhý, zvonovitě se rozšiřující zímník a stál jen na metr ode mne, zdálo se mi, že teď po čtyřech letech legendárního působení po celém světě, když je prvním prezidentem našeho státu, je tu ohromná propast mezi ním a obyčejným skautem. V příštích letech jsem se však nejednou převalil, že Masaryk i jako státník a prezident si uchoval schopnost jednat s prostým, obyčejným člověkem prostě jako se sobě rovným a nedat mu najevo svou nadřazenost duchovní nebo dokonce oficiální.

Ivan Leichter

Vzpomínka je z monografie R. Plajnera ABS 1876-1976

Z TÁBOROVÉHO DENÍKU ŠESTNÁCTILETÉHO JIŘÍHO WOLKERA

10. července 1916

...z vlaku, který přispěl od Prahy, z jednoho vagónu spatřil jsem již "čouhati" hlavičky v anglických širácích a křik a jásot. Byl jsem radostně přijat a všem jsem tiskl ruce...

...Hned, znaveni ještě pochodem, dali jsme se do práce. Vytáhli jsme malé stánky, které ukrývají 2 osoby. Potom zabodnuvše skautskou hůl natáhli jsme stanová plátna nepromokavá, t. zv. "celty", která sepnutá tvoří plášť stanu. Potom dali jsme se do kácení lesních stromů na postavení stanu velkého...

...Nejkrásnější bylo, když v noci (od 1/210. až 1/211.) rozžehl se táborový oheň a při něm pro. Svojsík nás přivítal a pronesl k nám krátkou řeč. Bylo to úchvatné v tom lese. Jiskry šlehalý až k vrcholku stromů, rošť praskalo a les opojně voněl. Znavení, nehybně seděli jsme u ohně, ale radovali jsme se, naše mysl byla lehká a svěží, ač tělo zhrouteno a ztrmáceno...

13. července 1916

...Jsem znaven a zemdlen tak, že si vyčítám, že jsem sem jel, až slzy mi vstoupily do očí. Nedivil jsem se bratřím Mikýskům, kteří po obědě ve staně hlasitě naříkali a volali po domově. A když si tak představím ty domácí jídla, ten pohodlný stůl a vonící mlýsy, zlostil jsem se zalykal. A všichni ostatní také. Jak vzácný byl kousek chleba, který byl doma bezcenný!...

18. července 1916

...Ruce mám rozsekány, pořežány a podřeny. Černý jsem od pryskyřice a mechu. Hlavu mám však jasnou, jako lesní vzduch a myšlenky čisté, jako voda v potůčku, kolem táboru tekoucím. Doma tomu bylo opačně...

18. srpna 1916 Na poslední hlídce

...Dumal jsem u posledního našeho táborového ohně na poslední své táborové hlídce. Necítil jsem chladu, jen přítomnost čehosi smutného - rozloučení. Tábor přede mnou, zahalený v noční mlhu, spal. Ležela tu práce šesti neděl, výsledek namáhání, vytrvalosti a potom radostné sídlo junáctví. Co dojmů bylo ztaženo v těch stromech velikánech, v jejichž stínu krčily se naše domečky. O kolika zdrojích radosti šeptal potůček, tíše zurčící kolem snícího táboru! Zlíta touha dobou bude již tu pusto a les bude šelestít nad troskami bývalého táboru.

Jak velice změnil jsem se od svého příchodu!

Vidím se, teskního nováčka, rozmrzelého namáhavou prací a prvními nezdary a strastmi. S usměvem na rety vycházejí mi vzpomínky na prvé táborové dny. Byl jsem tehdy nezkušený

Žádost paní Zdeny Wolkerové A. B. Svojsíkovi, soukromý archiv

a neotutily a prvotní mé nadšení a horlivost uhasínaly, jakmile narazily na tvrdou, trvalou práci.

Nezbytnost opatření si polnaviny, vybudovati si tábor vzdorující bouřím a přiválům hnala nás všechny k dílu. Vůdce pracoval svome s námi, ale podmínky tuhých nám neulehčoval. Naopak rozkaz použití na místo prken při stavbách stromků, jež bylo nám v houštinách kácet a zpracovává, znamenalo nový kus práce. Někdy unaven vzpomínal jsem s lítostí na domov, zvláště když stálý déšť a zachmuřená obloha sklíčila nás nováčky tomu nezvyklé...

...vzpomínal jsem na své začátky skautování a cítil při tom hřejivou radost z klidného vědomí své dnešní zdatnosti...

(Deníky byly napsány dva - vydán však pouze první v roce 1928 péčí ABS)

KRUH SE UZAVÍRÁ

Žijeme v době, kdy jedni žijí toliko do budoucna, jiní váhávají přeshlapují, jiní se obávají co bude.

Není dobře žít jen pro budoucnost a zapomínat na to, co bylo. Naše současnost je obraz toho co bylo, na co jsme již zapomněli a nebo čím dokonce povýšenky opovrhujeme.

Tyto myšlenky mne napadly po návratu z letošních táborů a lesních škol, kde jsem slyšel úvahy mladých o tom, jaký by měl být skauting.

Je jedno základní přání protkávající lidský život celými dějinami lidstva, a to je touha po štěstí. Z toho všeho vychází jen jedno, že je pravda ono latinské "historia magistra vitae".

Mám před sebou první číslo prvního ročníku časopis Junák z 15. ledna 1915. Je zajímavé tím, že Svojsík se nerozpakoval a troufal dat na obálku zakazovaný znak Čech, Moravy a Slezska, či-li země Koruny české. Obdobně uspořádání znaků jsem nedávno viděl na titulní stránce jednoho deníku.

Pod slovem JUNÁK je: Organ spolků "JUNÁK-ČESKÝ SKAUT", redakce Ant. B. Svojsík, vrchní vůdce, pod tím řádek V redakčních pracích vypomáhá 3. oddíl pražských junáků.

Kruh dějin českého skautingu se uzavírá tím, kde začal v českém junáctví. Možná, že zakrátko budou ony tři znaky také na obálce Junáka nebo Skautingu.

My se vraťme k obsahu: "Úvodního slova", ve kterém Svojsík píše: "Začínáme s novým listem v těžkých dobách, kdy jiné zanikají. Pouštíme se do života bez nakladatele, bez základního fondu, spoléháme jako vždy pouze na vlastní svou práci a na vítězství zdravých ideí, které již mnoho a mnoho přátel našemu hnutí získaly ve všech vrstvách naší společnosti.

Skautství má právo na zájem celé české veřejnosti a není tudíž určen list náš pouze pro junáky, nýbrž pro veškerou českou mládež, její rodiče, učitele a přátele. Má se státi hlasatelem snah jeho a během času vyličiti celý mnohotvárný život skautů co nejpřipněji.

Skautingu, jenž uznán byl za znamenitý doplněk výchovy ro-

dinné i školní již v dobách míru, nikdo nebude uprati oprávněnost a výchovné hodnoty pro ty, kdož odcházejí mají na pole válečné, tak i pro ty, kdož nemají doma dobré skutky na poli zdravotnictví a veřejné dobročinnosti.

Snažili jsme se o založení nového listu pro dospívající mládež s heslem nerozlučného spojení výchovy tělesné s duševní a přiblížení se k přírodě a skutečnému životu již před rokem, avšak snaha o spojení listu se zamýšlenou novou letocvičnou revuí a o převzetí jiného listu způsobil nemilý odklad; také nynější doba, zejména po odchodu více než poloviny vůdců za povinností vojenskou zdála se nevhodnou. Teprve když viděli jsme přímo dojemnou přichylnost k našemu ústředí, když starší skauti sami ochotně pustili se do práce, aby kde možno nahradili vůdce, rozhodli jsme se založiti aspoň skrovný skautský list, jenž by byl pojátkem českých skautů a jich přátel a pomohl dochovati první květ skautské činnosti přes nepřítivné doby neporušený k plnému rozkvětu v dobách míru k prospěchu veškeré české mládeže.

Celé první číslo sestaveno jest z prací junáků samých, v nich, jak myslíme, obrází se nejlépe vnitřní život družin skautských. V době, kdy tělesné zdatnosti hrozí nově, nebyvalé poškození, věnujme všechny nejlepší síly mládeži. Nelze ani dost pro ni učiniti. Jest naša největší nadějí, jednou spásou.

V Praze 1. ledna 1915 A. B. S."

Co k tomu dodat. Jen změniti datum na 1. ledna 1993?

Ale vytvořili by dnes celé číslo skauti sami?

Mirko-Grizzly

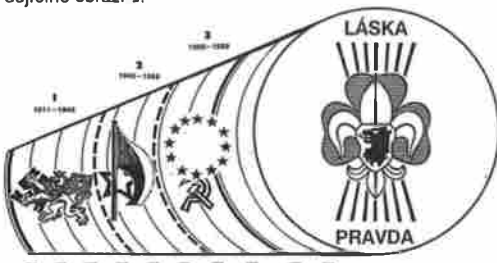
Ročník V Praze 15. ledna 1915. Číslo 1. a. 2.

SKAUTSKÁ VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Výchova k uvědomělému občanství v demokratickém státě je československému skautingu vlastní již od dob jeho vzniku. Vztah této výchovy k výchově v nedemokratickém státě formulovat již rovněž sám A. B. Svojsík a to ihned po svém návratu ze studijní cesty do SSSR v roce 1938 (1): "skauting vylučuje totalitu, totalita vylučuje skauting".

Dnes, po téměř padesátiletých totalismech - fašistickém, bolševickém a "normalizačním" - je zřejmé, že čs. skauting stál vždy na té správné straně, na straně demokracie, humanity a světového bratrství, v souladu s filozofickými principy, které zastává. Hesly to vyjádří bratr Vláda Pechar v trojdielném schématu historie československého skautingu, jak je zřejmé z následujícího obrázku:

První období (1911-1914) vrchol přispěvkem čs. skautingu k porážce nacismu, druhé (1945-1968) přispěvkem k porážce bolševismu a třetí (1968-1989) přispěvkem k postupnému znovunastolení principů demokracie a humanity - ke vzájemnému porozumění s jinými národy a státy, zejména evropskými. Vše to v souladu s vědeckým poznáním (Pravdou) i s vírou v sílu opravdové Lásky, které - v postojích rozumu i srdce skutečného občana - "hory přenáší".

Pokud v kritických obdobích této historie došlo k zakolísáním (v r. 1948 a 1970), nebylo se nikdy celého hnutí. Představitelé totalitních režimů vždy nejprve zlikvidovali legálně zvolená ústředí čs. skautingu a teprve prostřednictvím zvenčí zřízených orgánů nelegálních (Akčního výboru v r. 1948 a "transformované" ústřední rady v r. 1970) mohli dosáhnout svých cílů i když i tak jen dočasně (faktická likvidace celé organizace následovala vždy poměrně brzo). Trojí zrušení legální orga-

nizace čs. skautingu totalitní mocí, aktivní účast československých skautů v trojím období za obnovu demokratického státu - včetně daní života, kriminalů, zničených rodin a existencí - vše to je dokladem správnosti a efektivnosti dosavadní skautské výchovy občana demokratické společnosti.

Ne jinak by tomu mělo být i dnes. Tím spíše, že o dovršení ideálů a požadavků "néžné revoluce" již tři roky - a ne vždy s přesvědčivými výsledky - usilujeme. V materiálech předposledního V. sněmu se těmto problémům patřičná pozornost zatím nevěnovala (s výjimkou stručné zmínky o "morální krizi společnosti, která se nutně promítá i do života dětí" v jednom ze sněmovných dokumentů) - programová dominanta je to však zcela bezesporná. Zejména dnes, kdy se demokratické Československo přetváří ve státy dva, jejichž opravdu demokratická povaha se bude společenskou praxí teprve prověřovat. Dnes, více než kdy jindy, je třeba skautskou výchovu k občanství v demokratické společnosti co nejdůsledněji prosazovat.

Bylo by proto velmi dobře, kdyby se tohoto úsilí aktivně zúčastnili všichni naši činovníci a jejich prostřednictvím (opravdu skautským - a tím tedy i nutně demokratickým - stylem nejrůznějších družinových a oddílových akcí) i celá naše členská základna. Bylo by dobře, kdyby se věcnou, otevřenou a altruistickou diskusí otevřeně problémů - v úrovni středisek, okresů i širších regionů - dospívalo k jejich postupnému řešení. Bylo by dobře, kdyby řada již existujících iniciativ (které, bohužel, z části již vyústily i v odchod některých z našich řad) nově zvolené ústředí dokázalo podchytil a vážně se jimi zabývat.

Domnívám se, že podstatnými problémy v těchto souvislostech budou zejména problémy rozdílu výchovy politické a stranické, skautské a pionýrské - včetně problému nezbytné úrovně demokratického řízení i v kritických obdobích celospolečenské vývoje. K těmto problémům mohou nabídnout dva podklady, připravené ještě v rámci jedné skupiny studijní výchovného odboru, která se jimi zabývala: "Politická výchova ve skautingu" a "Skauting a Pionýr".

Uvítal bych, kdyby se kolem těchto podkladů rozvinula intenzivní a hluboká diskuse a to jak na stránkách tohoto časopisu, tak především mezi činovníky všech organizačních úrovní.

Cit. 1: JZP k fotografii vyšehradského hrobu A. B. S. (Skauting 31, 1992, 1, 4)

Eduard Pachmann

Pozn. red.: Oba zmíněné podklady k diskusi zveřejníme v nejbližších číslech.

Krátce po začátku našeho letopočtu vypukl v Judei opět jedno ze židovských povstání proti Římu. Císař Nero vyšle konsula Vespasiana - pozdějšího zakladatele císařského rodu Flaviovců - aby povstání potlačil. To se skutečně stane, ale před pádem Jeruzaléma a zničením Chrámu dojde k zdánlivě nepatrné epizodě. Sledujeme, jak ji s básnickou licencí popisuje L. Feuchtwanger ve Válce židovské (zkráceno a upraveno):

JABNÉ aneb síla myšlenky

Do Vespasianova hlavního stanu v Cesareji přišel staříček, nadmíru vážený židovský pán, Hochanán ben Sakkaj, rektor chrámové univerzity, vrchní soudce v Judeji a nejvyšší doktor jeruzalémský. Uprchl z města, které je zřejmě ztraceno. Požádal maršála o rozhovoru a Vespasian ho k sobě okamžitě pozval. Staříček doktor stal před Římanem a řekl: "Přišel jsem, konzule Vespasiane, abych s vámi promluvil o míru a podrobení. Nestojí za mnou žádná moc. Moc v Jeruzalémě mají Mstitelé Izraele, ale Zákon není mrtvý a já přináším pečeť nejvyššího soudu. Není to mnoho. Ale nikdo neví lépe než Řím, že velikou lžiči lze natrvalo udržet jen právem, zákonem a pečeti, a proto snad to není ani málo." A začne vyjednávat...

Jochanán nabídně: "Dám vám list a pečeť, že Velká rada a jeruzalémská fakulta se podrobují římskému senátu a lidu. Za to prosím o jedno: Určete mi malé město, kde bych založil univerzitu, a dejte mi svobodu učení." "Abyste mi tam zase kuli pikle proti Římu...", usmíval se Vespasian. Jochanán ben Sakkaj: "Zasadím droboučkou snítku z mohutného stromu Jeruzaléma. Dejte mi, řekneme, městečko Jabné. Jabné, to bude takhle malíčká univerzita." Gesty ukazoval, jak nepatrná bude jeho univerzita - přivíral a otvíral drobnou ruku - univerzita, která se vejde do jedné dlaně.

A tak se debatovalo, vyjednávalo, smlouvalo. "Jen několik učenců a malá univerzita. My nebudeme překážet vašim vojákům a vy nám dáte univerzitu Jabné. Takovou malinkou univerzitu..." a tak se také stalo. Vespasian rozhodl: "Vystavím dokument, schvalující vaši žádost, a vy pak mně, můj doktore a pane, odevzdáte listinu s pečeti Velké rady, kterou stvrdíte, že se podrobujete." Vespasian hrál hru o příští císařství a tomu podřizoval svá rozhodnutí. Ben Sakkaj hrál hru o udržení zákona jako předpokladu pro udržení židovského národa, ať bude jakkoliv roztříštěn po celém světě. Vespasian hrál o světskou moc - s perspektivou několika let a ben Sakkaj hrál o duchovní moc - s perspektivou, jak se ukázalo, téměř dvou tisíciletí.

Zkrátka byl Jeruzalém vyvrácen. Chrám zničen do posledního kamene a židovský národ roztříštěn. V Jabné drobný staříček roztrhl svůj šat a posypal si hlavu popelem. Ještě těžce noci svolal shromáždění.

"Do dnešního dne měla jeruzalémská Velká rada právo vykládat slovo Boží. Ode dneška má toto oprávnění rada v Jabné. Naším prvním úkolem je stanovit, kde jsou hranice svatého Písma. Chrám již neexistuje, celou naši říši je nyní Písmo. Jeho knihy jsou naše kraje, jeho věty naše města a dědiny. Je nutno určit

u každého písmenka, zda k Písmu náleží či nikoliv.

"Naším druhým úkolem je natrvalo pro budoucí časy zachytit komentáře doktorů. Zaznamenáme šest set třináct případů na dobrý pergamen od začátku až do konce, oplotíme je a podezdíme, aby Izrael mohl na nich stát na věky. Nás jednadsmadesát, to je vše, co zbylo z říše Hospodinovy. Očistěte své srdce, abychom byli říší trvalejší než Řím." Řekli amen. Ještě tu noc stanovili, že 24 hodin je svatých. Vyloučili 14 knih, které mnozí za svate pokládali. Byly mezi nimi ostré spory, ale vše přísně zvážili, cítili se osvětleni Hospodinem, když prováděli toto třídění, které mělo být závazné pro všechny příští časy."

Řím zmizel a zmizely i další mocné říše. Slovo z Jabné žilo, řídila se jím nesčetná pokolení a tvořilo základ národa, rozehnáného téměř na 2 000 let po celé zeměkouli. Jedna malinka univerzita...

Dějiny lidstva šel jeden násilný systém za druhým a každý hlásal své zdánlivě neotřesitelné pravdy. Proti nim se stavěli jediní a malá hnutí - zdánlivě bezmocná, někdy až směšná. Hledali pravdu ve svých srdcích, hledali poznání i cesty, jak je uskutečňovat - většínu ve vzájemné spolupráci a lásce. Byli vždy v menšině, ale v menšině přemýšlející, hledající, tvo-

řící a vyučující slovem, písmem i živým příkladem. Místem, kde se scházeli byli opět malé univerzity - ať již se jmenovaly jakkoliv školy, kláštery, akademie, obce, spolky zasvěcených, kruhy přátel... Není možné je zde všechny sledovat, ale podvejme se z tohoto hlediska na skauting, kterým jsme všichni prošli, který nás ovlivnil a ukazoval nám cestu.

Vznikal na začátku století jako pokus o nových typ výchovy k uvědomělému občanství a zároveň jako úsilí připravit jedince, kteří dokážou překonat své osobní přizemní zájmy a mřít k vnitřnímu a duchovnímu životu. Tento cíl byl nesmírně vysoký a záhy se ukazovalo, že je uskutečnitelný v malých a dobře fungujících skupinách. Jsou přirozené v dětském věku, ale s dospíváním často mizí. Skauting přežil dva ničivé celosvětové požáry, přežil rozpadení světa, přežil rozpad velkých říší i celou řadu lokálních konfliktů. V řadě zemí byl diktátorskými režimy potlačován, ale znovu ožival, ve chvílích, kdy vltěla humanita. U nás se po několik desetiletí udržoval díky tradici, dobře vytvořenému základu, díky staré literatuře pro děti a díky obětavým ženám a mužům, kteří i v obtížných situacích hledali cesty, jak se vnovat dětem. A tak stále se udržovaly "Dvojky", "Vodní pětky", "Třináctky" a desítky dalších mladých Jabné, které žily společným přemýšlením i společnou činností.

Usilovaly o udržení tradice nápravy věcí lidských prostřednictvím výchovy. Vedly boj o duši dítěte s vědomím, že tato cestu nelze opustit.

Hledala se pravda o světě, o nových dětských generacích, o tvoření skupin a o síle přátelství ve chvílích vyčerpání i dobré pohody. Hledala se cesta výchovy dospívajících, kterou jsme mnohdy zanedbávali. Hledala se síla pozitivních lidských vztahů, ale i cesta přátelství s přírodou, kterou naše okolí nemilosrdně ničílo. Hledalo se na stezkách často neprozkoumaných a proto se mohlo i bloudit a znovu se vracet k východiskům.

Stojíme dnes znovu na křižovatce - tak jako celá česká kultura. Kudy vede cesta dál? Chceme dohánět Evropu, vidíme její techniku, materiální bohatství i řadu dalších předností. Chceme podnikat, věnovat se sami svým vlastním cílům - a zapomínáme na děti a na jejich potřeby. Zapomínáme, že bez každodenního úsilí, bez obětování volného času a bez letních táborů se neobejdeme. Zapomínáme na zkušenosti z přátelské spolupráce a zapíráme se do malicherných sporů. Znovu musí jít o hledání pravdy, o tvorbu, o vzdělanost a o výchovu všech, všemu a všemi prostředky. "Všechny finanční prostředky jsou marné, nejsou-li splněny požadavky duchovní a nemáme-li člověk vůli sloužit celkové pravdě a jen jí a uskutečňovat tuto pravdu tím, že bude vycházet z ideje univerzity po nacistické totalitě. Platí to i o nás. Naše oddíly nesmí být rekreačním střediskem ani učilištěm pro "výrobu" specialistů ve skautských disciplínách. Není to úkol lehký a není to úkol, který se dá splnit za několik měsíců, včetně do kursů či zapas do stezek. Je to úkol na léta. Budme však optimisté a pamatujme na malé Jabné, které je nesmrtelné!

Václav Břicháček

Ilustrace Ladislav Rusek - Šaman

MOTTO: Největší překážkou úspěchu je neschopnost posoudit sama sebe.

ZPÍVÁNÍ S KASIČKOU

Reportáž o tom, jak jsme zachraňovali životy příštích skautů.

Na 2. listopadu jsem svolal mimořádné RADU RS-KRUHU + všechny, kteří mají zájem pomoci.

9. listopadu se scházíme znovu, abychom zkontrolovali úkoly, které jsme si rozdělili. Musím říci upřímně, že mne to přímo poděsilo. V některých oddílech o této akci mladší bratři a sestry ještě ani nevědí. Na zkoušení zpěvu se dostavilo obvyklé zdravé jádro, které se schází na Radách RS-KRUHU. Nikdo z mladších. Ani plakát ani transparent není hotov, kasička je jen jedna a kiskys dokonce i trikolory, které Pajtaš tak jistě sliboval. Začínám tušit pěkný trapas. Nejraději bych od toho šel pryč.

11. listopadu, 14.09 - stojím před Vatroú sám. Z dlouhé chvíle vytahuji kytaru, abych naladil a nemusel se s ní potom zdržovat. Začínají se zastavovat první chodci a nenápadně pokukují, co že to prodávám. Když zjistí, že nic, kvapně odcházejí.

14.15 - jsem pořád ještě sám.
14.16 - prochází kolem mne víceméně nevšímavě "bratři" z našich oddílů (v průběhu akce jsem podobných zaregistroval pět). Naděje umírá poslední. A skutečně - 14.20 přicházejí holky z 1. dívčího. Těžký kámen nejistoty se začíná pomalu odvalovat. Přesto mám pocit tísně. Jdeme dělat něco, co jsme ještě nikdy nezkoušeli. Jak to lidi přijmou? Nebude velký trapas? Abych dodal odvahy všem, kteří i přišli a především sobě, předčítám slova bratra Svojsíka:

Od prvních dnů skautingu učím vás, bratři a sestry, abyste nechodili neutečně kol bídý lidské. Praveho skauta poznáte nejlépe podle toho, jak se snaží konati dobro. Nikoho nelze zprostit této povinnosti.

Je zima. Na jindy frekventovaných místech je najednou strašně málo lidí. Snad to ale nějak zvládneme. Začínáme s trochou zmatku (holky neví, jak se drží transparent, každý potřebuje něco říct

druhému, kasa je jinde, než má být...) první písničkou. Není to taková tragedie. Postupně se uvolňujeme. Bejby u kasičky diriguje přítomné co a jak. Reakce lidí jsou různé. Někteří dělají, jako by nic neviděli a nápadně nevšímavě míjejí zklamane "výběrčí". Starý pán, který se pomalíčko sourá kolem nás, vytahuje z peněženky padesátikorunu a vsouvá ji do pokladničky. Udivený pohled děvčat. Starší paní, která špatně slyší, nám nabízí starší ošacení. Holky zapisují její adresu. Začínám necítit prsty levé ruky. Občas chytanu falešný akord. Po písničce nedočkavě strkám ruce do podpaží, aby se mi vrátil trochu cit. Jak dlouho tu už hrajeme? Hodinu? To snad ne? Opravdu, hodinky ukazují 15.39. Přenechávám nástroj Hanýskovi a rychle běžím natočit alespoň pár záběrů na kameru... Sebráno 863,85 Kčs.

Druhý den je počasí téměř hezké a chumel před kinem Vatra mnohem větší než včera.

Vše probíhá v mnohem větší pohodě. Hanýsek dělá na kameru rozhovory s kolemjdoucími lidmi. Je odchycen šéfredaktorem listu Vsetinské noviny a ten jej zpodobí do diktátu. O čem nechce Hanýsek prozradit (prý si to budeme moci přečíst v novinách). Sebráno 2 104,65 Kčs.

Na pátek je narychlo domluvena další akce - tentokrát bez zpěvu. Pajtaš zajistil odvysílání o naší charitativní akci v závodních rozhlasích ZBROJOVKY a MEZU. Část lidí měla čekat před Zbrojovkou, část před Mezem. Před Mezem a v jeho blízkém okolí se podařilo vybrat 1 964 Kčs. Druhé polovině "Z" se nedařilo. Tedy spíš se zdařila taková maličkost - nedostavila se kasa. Škoda, v "Z" byla ten den výplata.

Přesto všechno jsme při těchto akcích, které zorganizoval náš RS-KRUH sebrali k tomuto dnu 4 932,5 Kčs.

7. oddíl v Pržně vybral 2 240 Kčs. Protože působí na vesnici, jejich metoda byla trochu jiná. Obcházel dům po domu. Mimo peněžních darů vybrali spoustu šatstva.

8. chlapecký oddíl a 2. roj světlušek zase poprosili bratra faráře, aby se o akci zmínil při svém kázání a pak vybírali před kostelem. Dazul

P.S. Nedostatků:

- domluvili jsme se, že budeme v kroji, a přesto se našlo dost jedinců, kteří se na to doslova vyhodili,
- sraz byl dán přesně a 85% přišlo poz-

dě (lze omluvit ty, kteří dopředu jasně řekli, že přijdou pozdě kvůli škole),

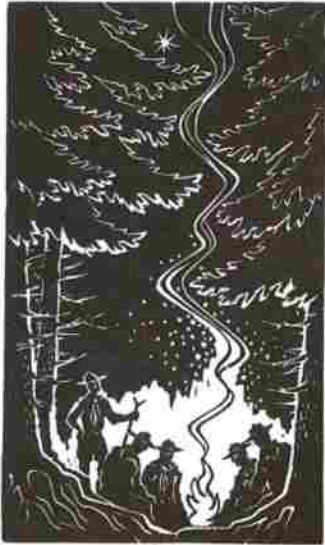
- mizerná informovanost v některých oddílech,
- nejvíce mne deprimovalo vědomí toho, že kousek od nás procházeli, někdy dokonce i postávali "bratři" a "sestry", kteří se víceméně posmívali tomu, co hrstka nadšenců prováděla. Všechny předchozí nedostatky postupem času zapoměnu, ale co vím zcela určitě, velice dlouho mi nevymizí z paměti obraz procházejících "takyskautů", které kdosi za mémi zády (snad) trefně nazval hyenami.

Klady:

- zapojily se všechny oddíly - některé více, jiné méně,
- prakticky během čtrnácti dnů se nám podařilo bez větších domluv zorganizovat a uskutečnit akci takového rozsahu (velmi dobré bylo, že nespolehalo jen na RS-KRUH, ale oddíly dělaly samostatné akce, aniž by se kryly či si konkurzovaly),
- na veřejnosti jsme na sebe upozornili (ve většině případů s kladnou odezvou).

Štředisko ze Vsetína odeslalo na konto přes 10 000 Kčs.

ilustrace Ladislav Rusek-Šaman

AKCE PRO R&R

Již několik měsíců se setkávají vedoucí pražských kmenů, roveři a rangers každou první středu v Malostranské mostecké věži. Ve 20 hodin je odchod na Kampu, kde se za doprovodu nejružnějších hudebních nástrojů zpívá, povídá se, vyměňují se nápady a zkušenosti...

Během zimních měsíců je to kruté, a tak jsme přivítali nabídku Čika, který obtočoval klubovnu. Takže další setkání je zadrženo. Sraz je 6. ledna 1993 ve 20 hodin ve vestibulu stanice metra Hradčanská. O.V.

Ve dnech 4.-6. června 1993 se bude konat Velká SCI-FI hra HO-BIT, aneb cesta tam a zase zpátky podle známé knihy J. R. R. Tolkiena na hradě Helfštýně u Lipníka nad Bečvou, pro všechny kmény Roverů a Rangers, zároveň i jako společné setkání s bohatým programem a zábavou.

Blíží se podoba budoucích setkávání v dalších číslech Skautingu. věková hranice soutěžících je 15-35 let. Již dnes si můžete napsat o příhlášky a podrobné informace na adresu: Aleš Čepek - Kšandák, Čapky Drahovského 14, 750 00 Pílov.

V průběhu roku 1993 se bude v Praze konat kurs: VÝVOJ ČESKÉ KULTURY. Je určen vedoucím roverských kmenů, skautských oddílů a rangers i roverům. Koná se vždy 3. pondělí v měsíci a po každém tématu následuje za 14 dnů debataní seminář. Zahájení 18. ledna 1993 v posluchárně rehabilitační kliniky v Praze 2, Albertov 7 v 18 hodin. Téma: Vznik českého státu a románské umění v Čechách (PhDr. Z. Smetánka). Přednášky budou nahrány na pásku, souhrny a doporučená literatura bude publikována v našem časopise.

Pořadatelem je skupina pro R&R za spolupráce NDK, NChK a NKD.

Po honbě za Golem se našlo: 1x důstojnický opasek, 1x černý barbet (bez odznaků) a 1x dvůřák deštník. Po Country balu R&R zbyly 1x dámské hnědé rukavičky. Majitelé nechtějí se přihlásit v redakci.

Celostátní sraz R&R, o jehož konání se rozhodno na setkání v Litoměřicích BUDE! Nechte si volný termín 21. - 23. května 1993!

"PĚTIPRSTÍ" je jeden z námětů zkoušky roverských čekatelů, praktikovaný na před-roverských cestách starších chlapců, kteří měli zájem stát se rovery RS kmene SOV Praha (tzv. kmene "Rozumných Starců").

ROVER POUTNÍK

V roce 1975 jsem byl pozván na setkání několika vůdců roverských kmenů a přátel, kteří pracovali s mládeží ve společných ideálech. Tématem večera bylo vyprávění účastníka světového XIV. Jamboree "Nordjamb 75" u norského Lillehammeru v Norsku. Heslem bylo "FIVE FINGERS ONE HAND" - "Pět prstů je jedna ruka". Zahajovací nástup byl podle tohoto hesla utvořen v podobě levé ruky, kolem obepínané kruhem, jenž ukončoval uzel přátelství.

Že byla tato schůzka (psal se rok 1975!) pro nás další vzpruhou, nemusím ani připomínat.

Roverské kmene žily a kráčely dál svoji započatou cestou, kterou si jejich vůdcové a členové slíbili tenkrát na 1. roverském ohni, srazu na Brdech v roce 1970.

Samozřejmě, přijímací zkouška čekatele před vstupem do roverského kmene, může být jakákoliv, taková jakou zvolí vedení kmene se svým vůdcem. I stupeň obtížnosti přijímací zkoušky může být různý, záleží na výšce latky, kterou si kmen stanoví pro své nováčky - čekatele. Nastavením výšky latky si kmen určí také svoji hodnotu kvality, neboť jeho členové musejí být ještě výše nad úrovní, nastavenou pro své zájemce.

Vydáme tedy ze zásady, že zájemce si musí nějakým způsobem členství v RS kmenei zasloužit - dosáhnout jej (o příznání rozhoduje jen roverský kmen sám).

A nyní ta souvislost se XIV. světovým Jamboree. Zaujala mě na něm ta položená levá ruka v kruhu a heslo "Pět prstů je jedna ruka". Promyšlel jsem úkoly pro čekatele-zájemce do RS kmene. Potřebovali jsme posílit náš kmen rovery, v němž byla vždy naše záruka pro další činnost základního "sivoého" oddílu.

Na rozloženou mapu Čech před sebou jsem na místě Prahy položil levou ruku s roztaženými prsty a představoval si naše hlavní město jako srdce Čech.

Malik (v protažení) směřuje na horu Milešovku v Českém středohoří.

Prsteník směřuje na horu Ještěd u Liberce.

Prostředník na Sněžku v Krkonoších.

Ukazovák směřuje na Kunětickou horu u Pardubic.

Palec, to je směr Blaník u Vlašimi.

Kmenová zkouška pro zájemce o členství ve kmene RS dostala tehdy do znaku srdce a na něm položenou levou ruku s rozevřenými prsty, vše umístěno v provazovém kruhu ukončeném uzlem přátelství.

V úvodě pravidel našeho "Pětiprstí" je napsáno:

"Rozhodl jsi se jít složitější stezkou, která

je souběžně s tou, po které jsi doposavad šel. Máš chuť, touhu, přesvědčení o dobru svého konání a čekatelskou odvahu? Tak tedy vztáhni levou ruku po úkolech a zkouškách, které ti stojí v cestě k dosažení možnosti vstupu do kmene RS."

Zkouška čekatele do kmene RS byla rozdělena na tři základní části:

I. RUKA

- zkouška samostatné zdatnosti - Pětiprstí Zdolání 5t úkolů jako je 5 prstů na levé ruce
- 5 vrchů (hor) Čech. Cesty jsou podmíněny plněním deseti úkolů. Určené cíle cest:

Blaník, Ještěd, Sněžka, Milešovka, Kunětická hora.

Pořadí cest si každý zvolí sám.

II. SRDCE

- zkouška Velkého činu

Provedení samostatného úkolu od srdce pro posílení ušlechtilosti myšlenky naší vřry napomáhající k vnitřnímu dozrání. Úkol takový, aby jej bylo možno vzít za vzor pro členy v oddíle.

Příklad: Nezištná pomoc cizím lidem, společností, invalidům, chorým starým lidem, osamělým, raněným, malým dětem, zvířatům, přírodě.

III. DUCH

- zkouška znalostí z vlastního pátřání po vědomostech

Připravit si hodnotnou přednášku na osobně propátrané téma. Udělat rozbor oddílového ducha až k oddílovým začátkům. Načrpat vědomosti a víru oddílových "předků" a starých členů.

Podmínky pro zkoušku I. RUKA

1. Cestu pěšky (15-20 km) musíš absolvovat naprosto sám a veškeré počínání na cestě rovněž musíš provádět sám. Pro vysvětlení: Použiješ svého vlastního dřeva a ohně, po cestě půjdeš sám a s nikým se nebuděš dávat do řeči.

2. Pro přiblížení do prostoru cíle (než se vydáš pěšky dál) použiješ našich běžně používaných spojů (autobus, vlak). To prokážeš doložením jízdenek ke konečné zprávě. Tím se ovšem nezakazuje použít v části cesty "stopu". Zakázáno je používat auto vlastního nebo vypůjčené!

3. Cestu absolvuješ v kroji jako řádný příslušník oddílu; znamená to pro tebe určitou slavnostní chvíli, že jsi byl vybrán, můžeš (je ti dovoleno) tuto cestu absolvovat a být tak blíž k vyšší metě. Nezapomeň mít legitimaci a průkazy u se-

be. Nesmíš být nápadný - jde přece o to, aby tvá cesta nebyla ničím pokažena. Naše heslo pohybu v terénu zná: "Zeleň je barva naše".

4. Jednou z podmínek je vzít si do výzbroje fotoaparát (nemáš - vypůjčíš si, neumíš fotografovat - nauč se základní věci pro záběr). Udělej 5 dokumentárních snímků z cíle cesty. Na dvou snímcích musíš být sám (zaříd jak doveđeš) - dolož ke zprávě o cestě.

5. Na své pěší trase si rozdělíš oheň, uvař jídlo a čaj. Jídlo a pití si nikde po cestě nesmíš koupit - to dodrž! I z tohoto bodu zkoušky dones jakýkoli doklad o provedení.

6. Do poštovní schránky vhod pozdrav (pohlednici z cíle cesty s razítkem místa cesty na adresu vůdce kmene RS).

7. Veškeré doklady o tvém postupu a účasti na akci si uschovej do konečné zprávy o cestě.

8. O absolvování cesty, přípravách na ni, o datech a plánech veškerých část čekatelské předroverkové zkoušky s nikým z oddílu nemluv!

9. Do deseti dnů po každé z pěti cest odevzdej vypracovanou zprávu s nákresem trasy, pochodovým filmem s osobními vylepšeními a žádanými doklady dle jednotlivých bodů zkoušky.

10. Poslední podmínkou je, že pět cest musíš absolvovat jen v době tzv. "oddílového volna".

Závěrem lze říci, že naše "Pětiprstí" byl jednou ze zkoušek, které jsme vztvořili v kmenové minulosti.

Čekatele do našeho RS kmene podrobuje důsledně zkouškám podnes. Najít v "oddílovém davu", podpořit v zájmu a hlavně si udržet starší členy nad 15 let se nám vždy pro zajištění oddílu vyplácelo. Jinou čekatelskou zkouškou je něco jako "cesta do minulosti". Naši čekatelé podle fotografií z kronik, podle vyprávění a nákrešů měli za úkol navštívit (vyhledat) jedno z minulých míst našich letních táborů, které se konaly, když ještě oni v oddíle nebyli. O propátraném místě se musela podat zpráva ze současnosti s nákresem a postavit model určené stavby ze špejllí, která byla typická pro tento určený tábor (podle dochovaných fotografií a vyprávění starších členů - účastníků).

Naše "Pětiprstí" je zdokumentováno zprávami účastníků (budoucích tehdy rovery). Byli odkázáni sami na sebe a své rozhodnutí (a také svoji úsporu peněz na cesty) s úsilím dobrovolně dosáhnout určitého cíle. Každý čekatel-samotář mohl na cestě a při plnění bodů přijímací zkoušky sám o sobě přemýšlet. Každý průkazné musel pětkrát vystoupit na vysokou horu a dosáhnout cíle zkoušky ušlechtilostí a znalostí.

Když roverský slibový oheň pak zpečetil řádný vstup těchto čekatelů mezi členy roverského kmene a otevřel jim tak cestu s roverskou šňůrou na hrudi, věděli tyto noví členové - již rovery, že překážky na cestě nekončí, že nic není zadarmo, že život je boj a úsilí. Rozhodli se však dobrovolně k plnění Služby a to je těšilo.

Petr Jeschke - Derviš

Slovo ROVER má v angličtině několik významů. Nam se nejlépe hodí POUTNÍK. Symbolicky myslíme poutníka životem. Tím je vlastně každý člověk, protože smyslem našeho života je, aby člověk šel. A rovering je jedna z cest.

I. Makásek - Služba

Dovedeš-II různé a dobře jednat, máš-li stále v zásobě dost nápadů, co dělat a sám něco dovedeš, půjdou za Tebou hoši do ohně. Trochu organizátorského talentu mít musíš. Mít stále připravený zajímavý a užitečný program - to je tajemství úspěchu.

Bohuslav Řehák, Skautský vůdce

CO DĚLAT V PROSINCI A LEDNU?

Vánoční nadílka oddílů jistě potěšila všechny členy.

VÁNOČNÍ A POLOLETNÍ PRÁZDNINY lákají na hory a k zimním sportům, proto **NEZAPOMENĚTE!**

- Pojedete-li na hory, vysvětlit oddílů základy bezpečnosti pohybu na horách.

- Snažte se využít všech možností k bruslení, výpravám na běžkách, výcviku ve sjezdu.
- Bude-li hodně sněhu, můžete se staršími členy oddílů zkusit zimní táboření - v záhrabu, iglú nebo týpl.

- Využijte příležitosti k pokusům o odlévání stop na sněhu, roztěpávání ohně na sněhu, pečení těstových hadů...
- Hry se zimní tematikou hledejte v knihách, např. Encyklopedie her Miloše Zapletala - Hry v přírodě, nebo Skautské hry v přírodě (edice Prameny).
- Nezapomeňte s radci vytvořit plán na další - jarní období.

Vánoční balíček nápadů pro rovery a rangers

Zejména v zimních měsících, kdy nás uspává zvuk kapek dopadajících na okenní parapety a každý nově příchozí zanechává na podlaze klubovny loužičku jako vodník nebo špatně vychované stěně, propadá většina roverů letargii, předzvěsti to zimního spánku. Pouze obzvláště otrlí jedinci vyrazí na výpravu, zatímco se ostatní choulí okolo kamen s hmyky čaje v rukou. Nejvyšší čas sáhnout do bedny nápadů, poslané do redakce sestrou Idu ze Starého Plzně a doplněné nápady jednoho pražského kmene.

- zkuste uspořádat večer s promítáním diapozitivů z vašich cest i z cest členů vašeho kmene
- navštivte bývalého člena oddílu, který se oženil nebo přestěhoval
- zúčastněte se divadelního či filmového představení s následnou diskusí v klubovně nebo kavárně
- uskutečňte hitparádu - každý přehraje svoji nejoblíbenější skladbu a pohoďte o tom, proč ji má rád

- podebatujte o začátku nového církevního roku a vaší úloze v něm
- zamyslete se nad významem adventu v našem životě (společně s duchovním rádcem)
- "kulatý stůl s rodiči" - připravte pohoštění a pozvěte rodiče členů na debatu o problémech kmene, mládeže, místní politiky...
- podpořte Amnesty International - napište jeden dopis v rámci akce "politický vězeň měsíce" a nechte jej před odesláním podepsat spolužáky a známými (informace vycházejí, včetně vzoru dopisu, pravidelně na poslední straně týdeníku Respekt)
- sežeňte karikatury z různých novin, debatu o významu, působení a účinku obrázků
- sneste z pudy své brusle a vypravte se na kluziště

Přejeme Vám, aby i toto období bylo naplněno činností, rozšiřující obzory mladých lidí a zažítajících v srdcích porozumění a očekávání Betlémské hvězdy. Napíšete nám i o Vašich nápadech?

Ondra Vanke

Foto Hana Řehořová

Každý vůdce a velitel má být apoštolem hnutí, a to nikoliv pouze tím, co říká, nýbrž tím, jakým dojmem působí jeho osobnost a jak sám jedná.

Robert Baden-Powell

CO JE A CO NENÍ PLÁN

Pamatujete si na článek v předminulém čísle Skautingu? Psal jsem v něm o Magickém trojúhelníku. Zkusme dneska navázat další úvahou o plánování skautské činnosti. Jak vidíte z nadpisu dnešního článku, řídim se Magickým trojúhelníkem. Začneme tím, že si řekneme **CO** vůdce plánuje, **PROČ** plánujeme a teprve potom se budeme zabývat tím, **JAK** takový plán udělat.

"Co se nedá udělat, to se dá aspoň naplánovat!" tvrdila jedna z moudrostí socialistické ekonomiky. Jenom málo slov získalo tak pejorativní příděch jako právě slovo plán. Mnohdy si ho podvědomě spojujeme s výrazy jako *socialistické soustředění, závazkové hnutí* a dalšími bezduchyými akcemi, které měly vzbudit dojem, že držíme svůj osud pevně v hrsti. Ti, kdo vedli oddíly i v letech před listopadem, si možná vzpomenu na *výchovné plány*. Byla to taková nic neříkající

slátanina a snůška frází o socialistické výchově mládeže. Nebo *rámcové plány* tolik doporučované pionýrskými teoretiky! Velké plachty formáty A2 a větší, kde bylo v podobných tabulkách uvedeno, co bude která družina dělat na táboře v úterý 23. 7. mezi 13.00 a 14.30. Například se bude koupat. Kdyby snad náhodou lilo a bylo deset nad nulou - tak se na plán vykašleme.

Zapomeňme na to!

Tohle všechno nemá s plánováním nic společného!

Plánování je dnes skutečně vědecká disciplína, podepřená dalekosáhlými poznatky matematiky, informatiky, ekonomie, psychologie a dalších oborů. Musíme (pokud nejsme odborníky, kteří skutečně plánování rozumí) zapomenout na všechny své představy o tom, co plán je a jak vypadá. Vymazat toto slovo z pod-

vědomí a ze svého slovníku a začít se ho učit znovu.

První otázka, kterou si logicky musíme položit, zní: "A k čemu to vlastně je potřebné? Je jistě hezké mít plán, ale nešlo by to bez toho?" Odpovíme příkladem: *Jedeme na tábor. Přijedeme na místo, rozhlédneme se a řekneme si, že musíme postavit stany, kuchyň a jídelnu. Začneme se dohadovat, kdo bude co stavět. Nakonec vůdce rozhodne, že Bobří postaví kuchyň, Vydry jídelnu a Svišti vykolíky celé tábořiště a pak si půjdou stavět stany. Až budou hotovi, tak půjdou pomoci ostatním. Za chvíli se dostaví rádcé Bobří za vůdcem a řekne, že bohužel neví, jak by ta kuchyň měla vypadat. Vůdce ho ujistí, že přeci jako vloni a radce namítne, že vloni měli jinou plachtu. Vůdce se uhodí do čela a začne s rádcem malovat, jak by ta kuchyň mohla vypadat. Družina Bobří se zatím nudí, stany si stavět nemůžou, tábořiště není vykolikované. Zatím Vydry plně staví jídelnu až do okamžiku, kdy se ukáže, že plachta už stála doma. Svišti při kolikování zjistí, že*

Vydry postavily jídelnu moc u lesa, že se stany mezi jídelnu a les nevejdou. Vůdce konferuje s radci, zda spíše překollikovat tábořiště (kde si podle kolíků Bobří mezi stany začali stavět stany), nebo zbourat a znovu postavit kostru jídelny. Zástupce vůdce odjíždí domů pro plachtu. Na tábořiště se snaží soumrak a začíná drobně pršet. Na hromadě naházené věci táborníků moknou. Pomalu končí první den tábora...

Doufám, že příklad vás přesvědčil o tom, že žádné lidské společenství (oddíl, organizace) nemůže kvalitně pracovat bez plánování. Nemůžeme se spokojit s řešením problémů ze dne na den. Musíme znát: směr, kam až chceme dojít a kudy. Musíme vědět čeho, jak a kdy chceme dosáhnout, kam musíme koncentrovat své síly.

Dobře - plán tedy musím mít. Koupím si čtverku A1, metrové pravítko a pastelky a začnu malovat velkou tabulku. Papír rozdělím vodorovně podle dnů tábora, svisle podle družin, ještě rozdělím na dopoledne a odpoledne, červeně budou hry, žlutě práce, zeleně výpravy, modře výcvik... Je tohle plán?

NENÍ!

Snadno dokážete sami říci proč: vzpomene si na Magický trojúhelník. Ta čtverka sice poskytuje jakous-takous odpověď na otázky "CO?" a "JAK?", ale vůbec ne "PROČ?". Navíc mi neposkytuje žádnou vodítku, jak si poradit, když se nebudete situace vyvíjet podle mých představ - a to

se zcela jistě vyvíjet nebude! Je totiž zcela nesmyslné začít tím, že pevně stanovíme, KDY se co bude dělat.

Co tedy je plán? Především odpověď na otázky Magického trojúhelníku. A ta odpověď musí začít odpovědí na "CO?" a "PROČ?", teprve potom přistoupíme k odpovědím na "JAK?". I když právě "JAK?" asi zabere nejvíce místa a možná i času. Musíme si totiž uvědomit, že za "JAK?" se také ukrývá "KDY?", "KDE?", "KDO?", "ZA CO?" a řada dalších otázek, které musíme zodpovědět, když chceme popsat svou cestu k vytyčenému cíli. Ale musíme si uvědomit, že:

Cíle jsou prvotní, cesty k nim druhotné!

Plán vždy musí začínat zdůvodněným cílem a pak teprve popisovat cesty, jak k němu dojít. Často se nám stane, že ještě než k cíli dojdeme, budeme měnit cestu. To je zcela normální. Když víme, kam chceme dojít, není zas tak těžké dojít tam jinou. A ještě něco:

Ani u nejlepšního plánu se neobejdeme bez improvizace.

Vždy mohou nastat okolnosti, které nás postaví do zcela jiné situace, než jakou jsme předpokládali a "chtěj nechtěj" - musíme začít improvizovat. To, jak to vůdce nebo radce umí, vypovídá hodně o jeho schopnostech, zkušenosti a kvalitách. Vždy se ale musíme na improvizaci dívat jako na záležitost mimořádnou,

kterou, kterou použijeme jen tehdy, jestliže jsme opravdu nemohli předvídat nezvyklé okolnosti. Používat tento způsob jako běžnou pracovní metodu, připravovat program systémem "Ono se to nějak zvládne", je neodpuštělné lajdáctví a činnost oddílů tím zákonitě trpí.

Jsou, pravda, lidé, kteří dokáží věst oddíl, aniž by cokoliv plánovali, kteří dokáží připravovat program z minuty na minutu. Je jich jako šafránu a především - to lze dělat pouze v centralisticky vedených oddílech, kde všechno řídí, připravuje, organizuje a zajišťuje jeden člověk. Takový způsob vedení je z mnoha důvodů nepřijatelný. V normálním oddíle či středisku se na přípravě a realizaci činnosti podílí lidé více - vůdce, jeho zástupci, radci - oddílová rada nebo středisková rada. A zde je situace zcela odlišná.

Skupinová improvizace - to je jenom jiný název pro zmatek!

Chceme-li improvizovat v týmu (a to je v dobrém oddíle samozřejmost), neobejdeme se bez plánování.

Shrňme tedy své poznatky: Plán je rozumná odpověď na otázky Magického trojúhelníku - "CO?" a "PROČ?" a potom "JAK?". Odpověď na "JAK?" zahrnuje i odpovědi na další dílčí otázky, jako například "KDY?", "KDE?", "KDO?", "ZA CO?" a další.

Mít plán je nezbytné, bez něho se pracovat nedá. Mít dobrý plán je pracné, ale vyplatí se to.

Tomáš Řehák

HLEDÁTE VŮDCE ODDÍLŮ?

Z mnoha míst přicházejí informace, že se projevuje nedostatek mladých vůdků a vůdců oddílů. Mnozí začínají podnikat, jiní se obtížně uvolňují pro práci s dětmi, někteří se cítí unaveni, další mají pocit jistého podcenění a jistě existuje i řada dalších důvodů. Máme před sebou dvě možnosti: Rozhodnout se, že necháme pracovat jen ty oddíly, pro které jsou připraveni vůdci dle všech pravidel. Ztratíme však řadu dětí a ponecháme je vlivu ulice či televize. Nebo budeme hledat méně běžné cesty, jak alespoň na přechodnou dobu vzniklou situaci řešit. Pokusím se naznačit několik možností pro druhé řešení s vědomím, že se nejedná o cesty optimální, ale mnohdy asi nutné.

Hledáme mladé adepty pro vedení oddílů z řad středoškoláků či učňů. Mohou být i mladší než 18 let. Před léty v mé generaci vedli mnoho oddílů vedoucí v tomto věku. Předpokladem však by zřejmě muselo být, že nad oddílem má záštitu a plnou odpovědnost osoba právně způsobilá. Dalším předpokladem by bylo, aby se pro mladé vedoucí co nejvíce otevřely Lesní školy a pořádaly pro ně nejrůznější kurzy. Jejich náplní by byl výcvik ve skautských disciplínách, metodická příprava a hlavně vytvoření dobré pohody a kladných vzájemných vztahů - čili skautského ducha. Samozřejmě pak potřebujeme co nejvíce metodických příruček a pomůcek.

Pomoc rodičů. Často se mezi rodiči najde někdo, kdo prošel skautskou výchovou a má tábořnické zkušenosti či pedagogické schopnosti. Na přechodnou dobu může zaskočit a oddíl vést či alespoň se na jeho vedení podílet. Jistě toto řešení má své nevýhody - není třeba jednoduché vést oddíl, kde má vlastní děti - ale vím o případech, kdy se osvědčilo.

Někdy mohou vést oddíl 2-3 osoby, které se střídají a vzájemně se doplňují. Sám jsem se před léty takto podílel na vedení dětského oddílu. Byli jsme tři, na táboře jsme se po týdnu střídali a i během roku jsme měli rozdělenou práci. Byli jsme sladěni a spolupráce probíhala bez větších obtíží. Střídání ve vedení má jistě mnohé nevýhody, ale děti se seznámí s různými styly vedení, což má jistě výhody při dnešní uniformitě dětí i obecného výchovného stylu ve školách.

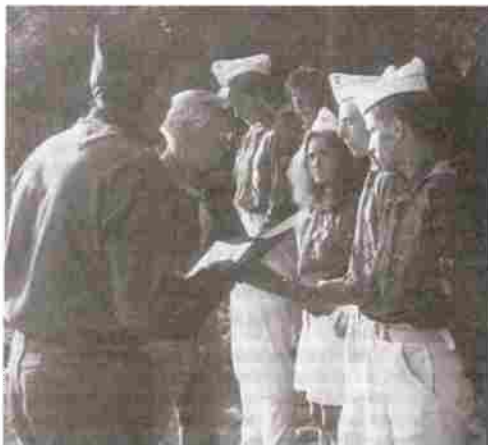

Foto František Bobek

Hledat vůdce i mimo naše hnutí. Mezi studenty pedagogických škol, mezi tělocvikáři, i ve sportovních klubech se mohou najít schopní vedoucí, kteří rádi pomohou. Věnujeme-li jim péči, dáme-li jim literaturu či uspořádáme pro ně kurs, mohou se dobře uplatnit. Připomínám dobrou zkušenost s rádčovským kursem pro dospělé, který probíhal před rokem v Praze. Mimo chodem - státní zaměstnanci budou časem asi jediní, kteří nebudou mít potíže s dovolenými.

Jistě se najdou i jiné cesty - poradme si navzájem! Znovu však opakuji: nejsou to řešení optimální, ale bude mnohdy nezbytné. Podobné potíže nemáme sami - i mnohé skautské organizace ve světě řeší podobné problémy. Ve WOSM je již zpracovaná metodika přípravy dospělých pro vedení skautských oddílů - viz též kapitola ze semináře, který byl před časem u nás pořádán a jehož výsledky byly shrnuty v jednom ze speciálních čísel Junák hlásí.

V. Bricháček

My jsme kluci jako buci,
výrostou z nás mošti vlci

Žabičky a vodní vlčata

Ve světě nejsou speciální vodní vlčata a světlušky častým pojmem, nejčastěji jejich jednotná příprava pro skautský věk probíhá v oddílech "Mláďat" ("Cubs"). I v takovém státě, jako je Nizozemí, kde se největší procento dospělých živí tak či onak mořem, rybolovem nebo lodní dopravou, jsou vodní vlčata obsahově vedena stejně jako ostatní "Welpen". Odlíší je pouze modrémi košilemi a šátky a vědomím, že přejdou k vodním oddílům. Smečky a roje nejmladších vodáků jsou v Junáku registrovány při přístavech a sa-

mostatných oddílech vodních skautů. Před rokem 1968 byla vodní vlčata a světlušky neoficiálním pojmem, kroj a výchova se nelišila od ostatních. Oficiální kroj zavedl krojový předpis až r. 1969, NDK schválilo název žabičky. V té době byly také kodifikovány vodácké doplňky stezky skautů, skautek a světlušek. Ke schválení vodáckých doplňků vlčat již nedošlo.

Výchova vodních vlčat a žabiček je v současné době metodicky řízena komisí vlčat a žabiček Hlavního kapitanátu vodních skautů. Tvóří ji tři sestry, tři bratři a jeden bratr ze Slovenska. Znamená to, že žabičky a vodní vlčata včetně slovenských postupují v metodice shodně.

Základní postupy výchovy, důraz na práci ve smečce (roji), přiznání fyzických, mentálních, psychických a schopnostních zvláštností mladšího školního věku jsou totožné s metodikou výchovy "zelených" vlčat a světlušek. Shodný je i základní cíl - příprava stát se skauty a skautkami, obdobně i časté využívání romantických námětů více nebo méně pohádkových.

Motivů Kiplinga a zejména etického dopadu jeho Knih džunglí je využíváno především jako vstupní nebo emočně silné zkratky (Karafiátovi Broučci jsou využíváni jen minimálně). Hlavním nosným námětem je hra na námořníky. Profil vlčete (žabičky) předávaného oddílu vodních skautů je vyjádřen schopností velmi rychle splnit nováčkovskou zkoušku včetně vodáckých doplňků. Nutná je znalost plavání, technicky dobré návyky pádlování, větší podřízenost kolektivní kázi, která je základem bezpečnosti na kolektivním plavidle.

Vodní vlčata nepoužívají totemovou hůl, ale vlajku.

Jak už uvedeno, pro vodní světlušky se ujal název žabičky. Vedoucí vodních vlčat se po návrzích bobříci, vydřata, pulci rozhodli i nadále užívat výraz vodní vlčata ve shodě s mottem tohoto článku.

Vodní vlčata a žabičky jsou mezi ostatními zřetelní. Věřím, že tomu tak je nejen pro barvu košil.

*Veziř
(Přehled vodáckých doplňků uvedeme v příštím čísle)*

TOTEMOVÁ HŮL

Smečky vlčat nemají vlajku jako junácké oddíly. Místo "oddílové" vlajky mají TOTEMOVOU HŮL.

Je asi 180 cm vysoká, vyřezávaná a barevně zdobená. Na jejím horním konci je umístěn podstavec, na kterém je upevněn vyřezávaný vyjící nebo sedící vlk nebo stylizovaná vlčí hlava - symbol vlčat.

Pod hlavicí hole se symbolem vlka se umísťují (zavěšují) stuhy, na kterých je jméno vlčete, jeho prezdivka, datum slibu, nebo příchodu a odchodu ze smečky, mohou být uvedeny i hodnosti, které vlče získalo.

Kromě těchto stuh se na ni zavěšují stuhy získané v soutěžích a závodech (Závod o totem náčelníka apod.), stuhy darované jinou smečkou, stuhy připomínající významné události v historii smečky.

Další stuhy, které se zavěšují na totemovou hůl, jsou stuhy získaných vlčků (odbořek) jednotlivými vlčaty. Jsou v barvě vlčků (viz příručka VLČCI). Na každé stuze je jméno vlčete, pojmenování odborky a datum udělení.

Protože postupem času se může stát, že totemová hůl by byla příliš zaplněna stuhami, je zvykem ve smečce, přechází-li vlče do junáckého oddílu, že vůdce smečky odevzdá stuhu přecházejícímu vlčeti, které pod jeho jménem jsou zavěšeny na totemové holi. Naopak zase odcházející vlče do junáckého oddílu, zavěsí jedinou stuhu se svým jménem a na této stuze jsou uvedeny všechny údaje, které byly na jednotlivých stuhách a které si přecházející vlče odnáší (datum vstupu, slib, získání vlčci, získání Stříbrné a Zlaté stopy, Tři bílé tesáky, Sedý bratřík apod.). Za určité období (5, 10 let) se ty nejstarší mohou sejmut a uložit (zavěsit) na místo, které je vyhrazeno pro ukládání totemové hole.

K zavěšování stuh na totemovou hůl se využívá příležitost Velkého sněmu (Velkého vytl).

Totemovou hůl opatruje a při slavnostních příležitostech nosí vlče-strážce totemové hole. Vlčata se mohou v této funkci střídát (podle výsledků bodování ve smečce apod.). "Strážce totemové hole" je funkcí čestnou.

Totemová hůl se nosí při slavnostech a obřadech smečky. Vozíme ji s sebou na tábor vlčat, kde má své čestné místo u stolu se státní vlajkou.

Je tabu - je jí prokazována patřičná úcta a vážnost. V klubovně je umístěna na čestném místě. Její vynesení z klubovny je pro smečku slavnostní chvíle, je pro smečku odměnou.

Totemová hůl by se měla vynášet jen za těchto podmínek:

1. Všechna vlčata ve smečce do 7 let mají splnění během 6 měsíců nováčkovskou zkoušku a složen slib vlčat.
2. Všechna vlčata od 7 do 9 let mají během jednoho roku svého pobytu ve smečce splněny podmínky pro získání Stříbrné stopy.

Kresba Marika Petmanová

3. Všechna vlčata starší 9 let mají během jednoho roku pobytu ve smečce splněny podmínky pro získání Zlaté stopy.

Tyto podmínky lze jistě upravit, není však dobré, jejich přísnost snižovat a často měnit. Klesá tím úcta k totemové holi, neplní pak ani výchovné cíle a tlumí aktivitu vlčat.

I kdyby jediné vlče ze smečky v předepsané lhůtě některou zkoušku nesložilo, nesmí smečka totemovou hůl z klubovny vynášet, musí ji nechat uloženou v klubovně.

Mnozí z vůdců vlčat si určitě řeknou, že totemová hůl je nemysl. Za jistých okolností mohou mít pravdu. Potom ale nevedou smečku vlčat.

Totemová hůl se nevyrábí jednotně a neprodává se v JUNU ani jinde; smečka vlčat si ji musí opatřit sama. Určitě se najde šikovný tatínek, strýc či dědeček, kteří vyřezou hlavu nebo celou figurku vyjícího nebo sedícího vlka. Hůl a její ozdoba už si smečka udělá sama.

Jan Kříž

Odbor vlčat NChK

SKAUTING V USA

Pokračování z čísla 3/92

Pro většinu amerických kluků začíná pouť po skautské stezce v 6 letech, kdy se stanou TIGER CUBS-tygříky (cca 346 tis. dětí, tj. 8 procent skautské populace). Schůzek se pravidelně zúčastňují společně s nějakým členem jejich rodiny-starším pnoletým bratrem, rodičí, prarodičí. Úkolem je seznámení se skautským programem (tygříci se těší, co všechno budou dělat, až budou "valcí"), příjemně strávit volný čas, dozvědět se mnoho nového a upevnit vztahy v rodině. Vedlejší, ale neméně důležitým úkolem je seznámení rodičů se skautingem s výhledem jejich pozdějšího přímého zapojení, nebo alespoň účinné podpory hnutí. Roční program je rozdělen do zhruba třítydenních bloků - velkých nápadů, jako je poznávání společnosti, rodinná zábava, příprava na nebezpečí... Každý tygřík podle svého hesla "pátrá, objevuje, účastní se", jejich slib je odpovídající věku: "Slibuji milovat Boha, rodinu a mou vlast a učit se o světě." Po roce činnosti, zakončeném velkou slavností se tygříci stávají "vlčaty".

Tiger Cubs, BSA

CUB SCOUTS-mláďata, chlapci mezi 7 a 10 roky tvoří největší základnu BSA. Je jich 1.8 miliónu, tj. 43 procent v 53 tisících smečkách (Pack) je tvořena "doupaty"-Dens. Každé doupě má 10-12 členů a vede jej zpravidla některý z rodičů (Den Leader). Pomáhá mu starší skaut (Den Chief) a schopné vlčce (Denner). Vlčata si hrají, objevují společnost, kulturu a přírodu, ale dosud netáboří. Vrcholem dobrodružství je noc strávená ve srubu. Zpravidla jednou za dva měsíce se sejde celá smečka na party společně s rodiči. Při této společenské události vlčata předvádějí, co již umí, a je to také příležitost k udělování různých odznaků. Cub scouting symbolizuje modrá a zlatá barva. Modrá-barva oblohy, pravdy, duchovních hodnot a oddanosti, zlatá představuje sluneční svit, povzbuzení a štěstí.

Slib, zákon a heslo amerických vlčat je podobný jako u nás:

Já, (jméno), slibuji, jak dovedu nejlépe, zachovávat povinnost k Bohu a vlasti, pomáhat jiným lidem, dodržovat zákon smečky".

1. Vlčce následuje Akelu.
2. Vlčce pomáhá smečce.
3. Smečka pomáhá vlčeti.
4. Vlčce dává dobrý příklad.

Všechna vlčata se snaží "být lepší".

Po vstupu do smečky získávají chlapci postupně odznaky: rys, vlk, medvěd, (Bobcat, Wolf, Bear) a v 10 letech se začínou připravovat k přestupu do skautského oddílu.

Stanou se WEBELOS (zkratka věty "We will be loyal Scouts" - budeme oddanými skauty). Nosí šátek jiných barev a zúčastňují se některých akcí svého budoucího oddílu, aby si zvykli na nové prostředí. Většinu aktivit však uskutečňují společně se smeč-

kou. Velkou touhou všech WEBELOS je získat odznak Šípů světa (Arrow of Light Award), nejceněnější odznak vlčat.

Ve dvaapadesátitisících oddílu (Troop) pracuje přes 1 milión BOY SCOUTS, skautů. To je přibližně 24 procent skautské populace. Skauti jsou ve věku od 11 do 17 let a věnuje se jim 421 tisíc dobrovolných vůdců. Krom běžných aktivit, jak je známe je v USA na první pohled nápadný daleko větší podíl občanské výchovy, doplněné výchovou duchovní. Oddíly se schází ve školách, společenských klubech, nejčastěji však v místnostech, zapůjčených nějakou z místních církví. Klasické klubovny v našem slova smyslu jsou výjimkou. Velkou úlohu hraje samostatnost a samospráva-vůdce je často jen oponentem projektů a poradcem družin a rádců (patrol, patrol leader).

Skauti se řídí slibem:

Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe:

plnit povinnosti k Bohu a vlasti a zachovávat skautský zákon,

vždy pomáhat druhým lidem,

udržovat svou tělesnou kondici, mentální svěžest a morální sílu.

Po složení první série zkoušek se z nového skauta stává nováček-Tenderfoot a jeho snem je během několika let splnit podmínky druhého a prvního stupně a stupně nazvaného Star a Life. Poté začíná lovit nejceněnější odznak amerických skautů-odznak Orliho skauta. Orlem-Eagle se stává ten, kdo má složeno 21 odborek (z toho 11 přesně určených), má složeno 5 předchozích stupňů a podle svého osobního projektu pomáhá v činnosti svého oddílu. Přibližně 2.5 procenta skautské populace je nositelem tohoto odznaku.

Skautovat mohou i skupiny chlapců, kteří se aktivně věnují nějakému sportu a na běžné akce oddílu nemají čas. Pro ně jsou zřízeny týmy VARSITY SCOUTS. Takovýmto týmem se může stát například celé školní mužstvo baseballu. A není zapomenuto ani na kluky, kteří mají k nejbližšímu skautskému oddílu několik desítek mil daleko. Přibližně 400 LONE SCOUTS pracuje samostatně, za pomoci svých rodičů, podle pokynů pro osamělé skauty, které dostávají poštou z ústředí.

Po dovršení 14 let se mohou američtí skauti stát EXPLORERS, rovery. Zhruba 25 procent skautů (přes 1 milión) pracuje v 25 tisících oddílech Explorer Post - zde již pohromadě s dívkami. Kmeny jsou často organizovány při policejních stanicích, požárních zbrojnicích úřadovněch ochránců přírody (Rangers Station) a tak je také činnost těchto kmenů značně ovlivněna tímto prostředím. Roveri pomáhají při dálkových hlídkách, jako strážci přírodních parků nebo sdrůžují budoucí pracovníky v továrnách, právníky, lékaře...

Po pobytu ve všech věkových skupinách se američtí skauti vrací plynule a přirozeně do koloběhu jako zástupci a vedoucí nových oddílů.

dokončení v čísle 5/92

Ondra Vanke

V č. 7 Skautingu (minulý ročník) byla podána v článku *Dívčí skauting v USA nepřesná informace. O Girl Scouts přineseme obsáhlejší zprávu v únorovém čísle.*

VI. SNĚM

Stále po startu?

Řada činovníků volá po větší vzájemné komunikaci a po osobním setkání, které má umožnit projednat různé názory a dospět k objektivně nejlepšímu řešení současných i budoucích otázek našeho hnutí. V. sněm tedy vyhověl tomuto volání svým rozhodnutím o pořádání srazů, které později dostaly honoris nomen "kongres". Nyní máme první kongres za sebou. Potvrdil to hlavně, co je mimochodem již dávno známo, že totiž ve složení několika set účastníků není možné nic projednat, nic prodiskutovat a k něčemu dospět. Krokemne prolínání sněmu a kongresu tuto skutečnost jen umocnilo. Navíc přes různá předsevzetí a ujištění jsme byli opět svědky zarazení dlouhých referátů, kterým očividně delegáti věnovali malou pozornost a které mohly být poslány nebo dány písemně. Za této situace se

nepodařilo dodržet oznámený výchovný program a nosným tématem se staly dotace a klubovny.

V nejbližší budoucnosti nás čeká příprava stanov a organizační struktury Junáka. Jejich efektivní projednání vyžaduje jiný přístup. Vycházíme ze svých dlouholetých zkušeností a navrhuji:

1. Srazy činovníků organizovat teritoriálně v rozsahu 10, max. 15 okresů.
2. Předem stanovit a oznámit program, který bude přesně dodržen. Do programu zařadit 1, max. 3 hlavní témata.
3. Teprve po projednání hlavních témat zařadit bod "různé", kde mohou činovníci přednést cokoli.
4. Zástupci náčelnictva a ústředí nebudou přednášet žádné zprávy, ale budou jen podle potřeby vstupovat do diskuse, případně podávat nutná vysvětlení.
5. Organizací srazů pověřit oblasti nebo okresy, schopné sraz po všech stránkách zajistit. Takových míst je již v republice dostatek. Např. pro naši Jihomoravskou oblast T. G. Masaryka by to nebyl žádný problém.

6. V případě potřeby (např. při rozdílných závěrech) uskutečnit meziteritoriální (zemské?) srazy vybraných zástupců teritorií.

K tomuto návrhu zbývá dodat jediné: projednání stanov a organizační struktury je náročný program, který vyžaduje dostatek času. Proto je nepochopitelné, že 7 měsíců po V. sněmu nejsou dosud diskusní materiály na okresech a střediscích. Stanovová komise a zejména její předseda bratr Brych se nám zatím prezentuje pouze svým dohadováním s náčelnictvem ČHK, které navíc zkrleslé a naprosto nevhodně publikuje na stránkách "Junák hlásí". Situace neodkladně vyžaduje zásah ústřední rady: svolání stanovové komise, zvolení nebo jmenování nového předsedy komise a rozeslání podkladů pro diskusi.

Navržený postup umožní věcně projednání celé problematiky a její věcné uzavření na dalším mimořádném sněmu.

Jenda Stöhr, Břeclav
Listopad 1992

Doporučuji napříště takovéto sezení naplánovat a provést nejméně ve dvou dnech. První den řešit úkoly od rána až do večera. Druhý den však závazná usnesení nutno odhlasovat nejpozději do 13.00-14.00 hod. A vlastně diskusi a sezení ukončit

maximálně v 16.00, ale od poledne by to už měla být jen nezávazná rozprava.

Před námi je hodně práce a takovýto volný program, i když demokraticky myšlený a řešený, v současné naší situaci nikam nevede. Program musí mít pevný

řád. Je nutno časově jednotlivé body programu řídit, po stanoveném čase diskusní připomínky - příspěvky předat písemně řídícími zasedání a ty pak buď přednést v diskusi a nebo v junáckém tisku.

Z dopisu br. Jaroslava Drozda, Jičín

Kongres

Jednání sněmu i kongresu bylo poznamenáno především neschopností diskutovat: nedostatkem vzájemné tolerance, neustálým odbíháním od daného tématu. Samotný průběh kongresu byl záporně ovlivněn jednak jednáním sněmu, které trvalo skoro pět hodin a které většinu účastníků dosti vyčerpalo, a jednak organizační jednání kongresu.

Z kongresového jednání také mimo jiné vyplynulo, že kongresu byli účastníky bratři a sestry, kteří s mládeží aktivně nepracují, ale potěšilo nás, že věkový průměr účastníků by na naše poměry docela nízký. Na rozdíl od V. sněmu se dala vyčíst snaha něco vyřešit. Aby své poslání splnil příští kongres, navrhuje toto:

1. ORJ nechť delegují jako účastníky kon-

gresu po jednom zástupce vedoucích včít, světlušek, skautů, skautek, R&R a oldskautů. Je třeba, aby se jednalo o ty, kteří vedou aktivně odděly.

2. Pečlivě předem seznámit delegáty s tím, o čem se bude jednat. Jednotlivé tématické okruhy by se měly projednat na pracovních okresních setkáních vůdců včít, vůdkyň světlušek...

3. Jednání kongresu by měl řídit někdo schopný řídit jednání tak velkého shromáždění lidí.

4. Na začátku jednání kongresu rozdělit účastníky do malých skupinek podle projednávaných témat a podle oblasti jejich výchovného působení.

5. Do čela každé této skupiny postavit člověka schopného řídit diskusi a k němu ještě zástupce patřícího výchovného odboru znalého dané problematiky.

6. Tato skupina by se zabývala výchovnými otázkami svého tématického okruhu a přejala by určité závěry svého jednání pro společné zasedání kongresu.

7. Na společném zasedání kongresu by byli všichni seznámeni se se závěry jednání jednotlivých pracovních skupin a po krátké diskusi by přijali patřičná usnesení. Tolik náš návrh. Vzhledem k tomu, že příprava a průběh jednání takového pracovního kongresu by bylo náročné na počet organizátorů (při stávajícím počtu ORJ se jedná o šest set delegátů a při projednávání čtyř tématických okruhů o dvacet čtyři pracovní skupiny), nabízíme ústředí své služby.

Za redakci časopisu OSMRK

Veronika Macháčková-Berda

Roman Santora - Bobo

Marek Barta

Jak jsem viděl VI. sněm Junáka

Představitelům Českého junáka - Svazu skautů a skautek.

Vážené sestry a bratři, doporučuji Vaši nejvyšší pozornost slova bratra Michala Střížky!

Já jsem již příliš starý "Vlk", abych se ještě něčemu divil, zviště po V. sněmu a osobně celou situaci odmlám komentoval...

Ale rozhodující je dojem mladého vůdce oddílu... Neboť jím budeme předávat štafetu vůlí a oni určí další cestu našemu Českému skautingu na prvních desetiletí...!

S pozdravem Sloužím!

Petr Mašajd-Kim,
vůdce 53. střediska "Atahokan" Praha 2

Sněm začal v 9.30 hodin. Úvodní slovo měl nový starosta (v té době před opětovnou volbou) Jiří Navrátil. Po té ná-

sledovaly volby do volební komise a pak nastalo úplné zděšení - alespoň pro mne, který jsem byl poprvé na Sněmu. Vždy jsem si představoval, že neváživost, neshášenlivost a neochota je ve Skautu cizí. Po této události jsem však jiného přesvědčení. Místo toho, aby byla energie věnována dětem, tak jí bylo mrháno zde v boji o tato nejvyšší místa. Začaly se tvořit drobné skupiny, které začaly zpochybňovat vše, jakékoliv otázky, které byly dávány k hlasování. Začaly padat různé návrhy, kombinace a možnosti. Připadalo mi to jako úplný konec, jak ve federálním parlamentu. Polovina se bavila a nebo hádala a zbytek byl rozeznán na ty první. Pak se neustále někdo dotazoval, o čem se vlastně hlasuje.

Rád bych se zeptal takovýchto bratří a sester, zdali dělají tuto dobrovolnou činnost rádi a s láskou. Nebo jinak, zdali si uvědomují, že Junák a vedení je pro děti

a ne děti pro nás a organizaci. Zřejmě si to nikdo z nich neuvědomil, protože by pak zbytečně nepromrhal tolik času na věc, které měly být jen dokončeny. Pak však doporučuji těmto bratrům a sestrám, aby raději zanechali této práce. Děti rády kopírují nás dospělé. Co kdyby nás začaly napodobovat i v této věci?

Závěrem bych chtěl poděkovat br. Piskovi za to, že byl schopen znovu a znovu své otázky opakovat a měl pevné nervy. Řídil bych si, aby takových lidí bylo v Junáku více a pomohli dát organizaci novou moderní tvář k radosti dětí a tím nás všech.

V Praze dne 10.11.1992

Michal Střížka,
105. oddíl, 53. středisko

Všechny dopisy na této straně byly kráceny - red.

Poznámka

ke článku J. Zachariáš a I. Vacík

"Co je a co není",

Scouting č. 1, září 1992

Po přepadení naší země cizími armádami v r. 1968 bylo možno očekávat, že dojde k perzekucím a že političtí představitelé států, které přepadení zosnovaly budou chtít dokázat, že invaze byla nutná. (V Maďarsku v r. 1956 byly tisíce mladých lidí deportovány do Ruska.) Že se uvažovalo u nás o procesech není pochyb a že k nim nedošlo, bylo velké štěstí. V čele Junáka stál tehdy br. Dr. Rudolf Plajner, člověk mimořádně pevný, se státnickým rozhledem. Několikrát jsem s ním o situaci hovořil v r. 1970. Byl přesvědčen, že je nutno zůstat s mládeží a nečinít nic, co by zavdalo příčinu k po-

následování, ale současně nikoho k ničemu nenutit, neomezovat oddílů a ponechat jim volnost rozhodování podle místních možností. Skaut je zvěd a musí se umět pohybovat i v nepřátelském prostředí. Je zcela jiná odpovědnost za mnohatisícovou organizaci na úrovni státu a jiná za oddíl nebo středisko. Rozdílná je situace ve velkém městě, kde se lze snad ukrýt, než v malé obci, kde se všichni znají. I tak měly oddíly často velmi svízelnou situaci. Kdo skutečně dělal skautský program, měl po určité době Stb v patách a pokud nepřestal pracovat, dostal se do seznamů tzv. spolupracovníků a dnes je opět pronásledován. Od května 1989 jsme počali připravovat veřejné uznání Junáka na základě výroku Vasilu Mohority, který v tisku připustil tuto možnost v rámci celostátní organi-

zace mládeže. Rozpad Sovětského svazu v tom rozsahu, jak nastal, nikdo nedovedl odhadnout. Když se počne mocenská struktura rozkládat, je nutné, aby každý přiměřeně svému postavení aktivně využíval vzniklý společenský prostor k obnovení příslušného programu. Zajímal by mne postoj autorů k setkání Václava Havla s tehdejšími předsedou vlády Adamcem, nebo za prvé Světové války jednáním T. G. Masaryka s rakouským místodržícím Thunem?

Je jistě mnoho věcí, které lze kritizovat a které jsou zdrojem nespokojenosti. Pokud však každý, kdo neprosadí své ambice, bude zakládat vlastní skautskou organizaci a bude se dožadovat mezinárodního uznání, společné myšlenky skautingu neprospeje.

Dr. Jan Pfeiffer - Racek

S kým a jak o slibu

V nekonečné diskusi o novou formulaci slibu se podle mého názoru vytratil rozměr, který je ve svých důsledcích možná podstatnější, než konkrétní slova, která se budou při aktu slibování vyslovovat. Totiž ta skutečnost, že postoj mezinárodního ústředí stává poněkud na hlavu ty hodnoty, které pokládáme pro skauting za nejdůležitější.

Celý současný problém vznikl vlastně tím, že se hlásíme coby noví členové Světové organizace a že tedy musíme vyjít vstříc jejím přáním, co se slibu týče. Je však

tomu skutečně tak? Svého času jsme měli statut zakládajícího člena a proto i status zachovat si takovou formulaci slibu, s jakým jsme se na zakládání podíleli - tedy svojský. Zdáme-li opět o přijetí, znamená to, že náš statut zakládajícího člena již nadále neplatí, stejně jako výhody z něj vyplývající. Až potom je zjevné vše v pořádku, takové jsou stanovy Světové organizace.

Stojí však za to podívat se zevrubněji na důsledky tohoto přístupu. V roce 1948 se vedení československého skautingu zmocnila podivná skupinka - akční výbor - a naše členství ve Světové organizaci zrušila jako součást svého likvidátorského programu. Legalita této skupiny byla evidentně pochybná, legitimita nulová. A přece Ženeva jejich pseudoprávní akt nejen (ochotně) přijala, ale i o více než čtyřicet let později je stále pokládá za živý a platný. Byli-li snad tehdy takový postoj omluvitelný jistými ohledy, dnes již rozhodně ne. Lze tedy říci, že náš současný problém se slibem tehdejší "radikály" v zásadě dodatečně ospravedlňuje a dělá z akčního výboru i po létech opravdového vítěze. I dodatečné ospravedlňování komunistického (a vlastně jakéhokoliv) teroru je navíc činem povýtče politickým, který by pro světové ústředí organizace definované striktně jako nepolitická neměl přicházet ani v úvahu.

Stranou ponechávám, že zkušenosti již dávno dokázaly, že každá ostentativní nepolitičnost je vždycky více než politická. Případně i urážející charakter postoje, který se od roku 1948 odvozoval a který způsoboval, že Československo

OTEVŘENÝ DOPIS HOLUBŮM

**Našli jste si zábavu -
kálet lidem
na hlavu.
Najděte si jináčí -
v tom si lidé vystačí.**

Jiří Žáček

ze sbírky *Rymy pro kočku* (Čs. spisovatel 1984)

nebylo v oficiálních skautských materiálech uváděno mezi zeměmi, které sice nejsou členy, ve kterých však skauting žije. Oni o stovkách našich podzemních oddílů dobře věděli.

Ale zpět k původnímu tématu: Současně ústředí naší organizace by se nemělo k této politicky nepolitické komedii přidávat a mělo by trvat na opětovném přiznání statutu zakládajícího člena a to i za cenu otevřeně roztržky ze Ženevou. Provedme důkladný rozbor tohoto sporu a přednesme jej Světové konferenci. Teprve tím se minulost pročistí a budeme konečně moci tvrdit, že jsme se s tím vyrovnali. Pak také teprve budeme dostatečně svobodní, abychom mohli rozhodnout o případné změně slibu. Nemám celkem nic proti tomu, abychom ji udělali. Má-li však skauting učit morální autonomii musíme ji v této tak základní záležitosti prokázat. Třeba se nám pak bude lépe spolupracovat s opravdu nepolitickou Světovou organizací.

Pro Skauting: Daniel Kumermann,
redaktor časopisu ČIN

Foto Pavel Jež

VAROVÁNÍ!

Ahoj bráškove a sestřičky!

Chtěla bych se vám svěřit se svou příhodou.

Jednoho pátečního odpoledne přišel k nám muž a hledal mě. Nebyla jsem doma, protože jsem vozila kamarádku děti. Vracím se domů s kočárkem a sestra hovoří s mužem. **Mohlo mu být asi 30 let, menší postavy, blond vlasy (typ špinavá sláma), modré oči, asi bloud knírek. Nenápadný typ!** Hnědá bunda a modré rifle - nevím ještě.

Na první pohled nevzbuzoval dojem dělníka či česáka. Začal se mnou hovořit a vyprávět mi "svůj příběh". Jede prý z Ostravy z pohřbu kamaráda (neměl černé oblečení). Cestou domů ho v autobuse okradli, když spal. Na nejbližší zastávce zloděj vystoupil. Když se vzbudil, zjistil, že nemá doklady ani peníze. Proto prý po poradě s řidičem vystoupil také a šel to ohlásit na policii. Ta mu však nedala žádné peníze na cestu zpět. Potom

šel na městský úřad. Situace se prý opakovala. Peníze potřeboval tak usoudil, že budou ze skauti. Ptal se lidí a ti ho poslali na dům dětí a mládeže. Zde ho poslali na mou adresu. S určitou podrobností mluvil o skautském sdružení (snad skautem i byl?). Naletěla jsem mu a půjčila mu 200 Kčs. Ochotně mi dal svoji adresu: Zdeněk Vybíral, Jáchymovská 293, Liberec 460 01. Dal mi i adresu své sestry. Nebyla to však jeho sestra, ale naše. Asi za měsíc jsem věděla, že jsem naletěla a napsala na obě adresy. Přišla odpověď od sestry, která se stejně nacytala (300 Kčs).

Kolik nás tedy bylo? Je? A bude? Nejde jen o peníze sestry či mě, ale o vaše peníze! Zitra může přijít takový muž k vám. A s daleko přesnějšími informacemi, protože se ptá na naše akce a jak se máme. A tím vypadá důvěryhodnější. Nejde tedy o peníze, ale o české skauty! On se vydává za našeho člověka a přitom je to parazit!

Sestra, která nechce být jmenována.

ICCS

Ve dnech 12.-15. listopadu se v Praze uskutečnila konference evropské sekce ICCS (International Catholic Conference of Scouting). Junák se tak stal organizátorem první mezinárodní skautské akce v postkomunistických zemích. Během jednání proběhly také přednášky a diskuse delegátů s generálním vikářem P. Josefem Dvořákem - Tinfoem z Českých Budějovic, P. Jiřím Reinsbergem a P. Václavem Malým o úkolech a postavení církve, křesťanů a skautů v dnešní společnosti.

Více než 80 delegátů z evropských zemí, Sýrie, Libanonu, Izraele a Palestiny a zástupci světového výboru ICCS a WOSM se zúčastnili také dvou mší, které byly k této příležitosti připraveny. První celebuloval v Týnském chrámu papežský nuncius Msgr. Giovanni Coppa,

kteří pronesl část svého kázání také v češtině.

Druhou měl celebuloval v kostele Nejsvětějšího srdce Páně na Vinohradech Msgr. Jiří Reinsberg. Tato mše byla kompletně připravena skauty. Výtěžky finančních sbírek byly věnovány dětem Jugoslávie v rámci programu "Zachraňte životy budoucích skautů".

V závěru jednání se uskutečnily nové volby evropského výboru ICCS, které do čela postavily opět Jacquesa Carltona z Francie. V dubnu 1993 se v Praze uskutečnil obdobné setkání skautů - křesťanů z východní a střední Evropy.

Závěrem zbývá poděkovat všem, kteří přispěli ke zduaru akce: 24. středisku Sever, 27. středisku Oheň a roverům z Ginga za program při společenském večeru, středisku Blaník, Maják, Bohemii z Železného Brodu, skautkám ze Strahova, Trutnova, Vražně a družině Poštolek z Lomnice nad Popelkou za dárky pro delegáty, Minewakanovi a ostatním za

záskusky a členům 50. roverského kmene Argonaut, kteří celou akci zajišťovali po organizační stránce. Ondra Vanke

PRAHA 54

12. 11. 1992

EVROPSKÁ KONFERENCE ICCS

Konečně zdravím i vás všechny, moji drazí přátelé z Prahy a Československa. V těchto dnech jste byli hostiteli všech bratří a sester, kteří přijeli z celé Evropy. Proto k vám mluvím až nakonec. Neuražte se pro to! Uzavírám svou homilii a povzbuzuji vás, abyste se zaslíbili svým úkolům dneška i zítřka. Váš řád má velkou vitalitu, jak to řekl Jan Pavel Šestý vašim bratřím: byl si jist, že "velkolepý a neobyčejný pedagogický mladistvý zjev", kterým je skauting, může "dát život jeho plnou hodnotu lidskou, fyzickou, citovou, intelektuální, duchovní a náboženskou". Ano, v těchto velmi krásných slovech najdete syntézu svého skautského slibu: dosáhnout pravé zralosti na

všech polích vašeho života: života lidí, života křesťanů, života skautů. Budete zítřka zodpovědní za společnost: v církvi, která očekává vaši spolupráci na mnoha úsecích, také v apoštolátu, v katechezi, v pomoci postiženým dětem a starým lidem. Církev vás potěšuje! Kráčejte vždycky věrní po cestách evangelia, lásky v Kristu, která vás neúnavně nabádá. Ale budete také zodpovědní za společné blaho společnosti: neustupujte do pozadí! Angažujte se stále ve veřejném životě, ať v odborném, rodinném, sociálním, abyste přispívali se všemi lidmi dobré vůle ke zlepšení světa, aby byl spravedlivější, čistší, upřímnější.

Svatá Anežka Česká, jejíž kanonizace dala mimořádnou sílu celému Československu, aby znovu našlo svobodu, pravdu a mír, vám vždycky pomůže přilnout velmi silně k vašim ideálům. Ať vás udržuje ve stavu bdělosti, silné a rozhodné pro vaši zodpovědnost. Ať vám vždycky ukazuje cestu, po níž máte kráčet v lásce k Bohu a bližnímu.

To je mé přání, které vám projevuji se svým požehnáním.

+ Giovanni Coppa
A.N.

CENA LADY OLAVE

"Ve světě plném nejistoty a strachu září naše hnutí jako zlatý řetězek na tmavém pozadí. A tento řetězek je z nejryzejšího zlata, z našeho zákona a slibu."

Olave, lady Baden-Powell
Co je cena lady Olave?

Je to čestná mezinárodní cena, která má udržet stále živou vzpomínku na sestru světovou náčelní, na její víru v to, že srdcem divčích skautingu je myšlenka na službu bližním. Služba je jedním ze čtyř základních pilířů našeho hnutí, je jedním z bodů skautského slibu, a je též heslem rangers. O udělování této ceny rozhodla 23. světová konference WAGGGS v r. 1978, tedy rok po smrti lady Olave.

Kdo může tuto cenu získat?

Kterákoliv šestka, roj, oddíl, družina skautek, nebo družina rangers. Cena není udělována jednotlivcům.

Za co lze tuto cenu získat?

- za službu společnosti nebo projekt pro rozvoj společnosti
- za dlouhodobý nebo krátkodobý projekt
- za malý nebo velký projekt
- za projekt ve vlastní nebo v jiné zemi

Musí to být za spontánní, nezávislou snahu pomoci bližním, nebo za vynikající úspěch skupiny v této oblasti. Práce nesmí být vykonána jen z touhy po získání odměny, případně mezinárodního ocenění.

Jak je cena udělována?

Každá členská organizace WAGGGS může každý rok nominovat do soutěže jeden projekt, který považuje za nejlepší. Příhlášku světovému ústředí podává v zastoupení skupiny zahraniční zpravodaj. Spolu s příhláškou musí být zaslán popis akce, doporučení organizace a doporučení nejméně dvou dalších osob, které nejsou členy skautského hnutí. To vše nej-

později do 31. 3. 1993. Projekt posoudí zvláštní komise světového výboru, sestavená z pěti jeho členů, vybraných podle regionů WAGGGS. Cena je slavnostně udělována jednou za tři roky, vždy na světové konferenci WAGGGS. Vítězná skupina získá certifikát a speciální odznak.

Kdo zatím cenu vyhrál?

Pro lepší představu o tom, za co lze cenu získat, uvedu seznam vítězů od r. 1980.

- 1980 - Skautky z Velké Británie pomáhaly po dobu 14 měsíců postižené ženě v domácnosti. Vykonávaly všechny domácnostní práce a pomáhaly v péči o její tři děti.
- 1981 - Rangers z Pakistánu vykonávaly každý týden v sobotu službu na dětské klinice. Zorganizovaly tři desetidenní tábory zaměřené na péči o zrak.
- 1982 - Osmi rangers z Brazílie pečovalo o 52 bezprizorních předškolních dětí denně čtyři hodiny.
- 1983 - Oddíl rangers z Botswany inicioval projekt vybudovat dvě moderní veřejné toalety blízko často užívané autobusové zastávky. Na financování i stavbě se podílely.
- 1984 - Oddíl rangers z Argentiny zabezpečil provoz kantýny pro potřebné děti a staré lidi.
- 1985 - Rangers ze Sri Lanky zahájily svůj program již v r. 1975. Podílely se na provozu a organizaci dvou rehabilitačních táborů pro mladé narkomany.
- 1986 - Skautky z Jihoafrické republiky zabezpečily stravu a péči o 130 sirotků, jejichž rodiče zahynuli při autobusovém neštěstí.
- 1987 - Rangers z Nového Walesu v Austrálii vždy v sobotu pracovali s postiženými dětmi v jejich škole a organizovaly pro ně báječné dny.

- 1988 - Skupina rangers z Řecka zorganizovala na ostrově Rhodos pracovní tábor. Více než 475 děvčat ze 46 skupin se zúčastnilo obnovování lesa zničeného požárem.
- 1989 - Skautky z Pakistánu navrhly a pomohly realizovat pro vesnici Chakra projekt 3H - Hygiene, Health, Humanity (hygiena, zdraví, lidskost). Pomáhaly při úklidu vesnice, otevření základní školy a výuce negramotných.
- 1990 - Rangers ze Zimbabwe uskutečnily podobnou činnost jako pakistánské skautky.
- 1991 - Rangers z Buenos Aires v Argentině sehnaly vybavení a dopravu a odjeli mezi děti Aracuánských indiánů, vybudovaly pro ně dětské hřiště, pomáhaly jim s učením, jedly a hrály si s nimi. Zpočátku musely bojovat s nedůvěrou.

1992 - ?

Z jiných nápadů stojí za zmínku třeba projekt skupiny kanadských skautek, které si "adoptovaly" babičky v domové důchodci, každá o tu svou pečovala a hlavně jí dělala společnost. Zkuste se zamyslet nad tím, zda vaše dříve skupina neuskutečnila během roku 1992 projekt, který by mohl být na toto ocenění nominován. Vždyť to mohou být i menší věci, ale provedené s chutí a nezištně.

Pokud o něčem takovém víte, napište nejpozději do konce ledna 1993 na adresu: Junák - svaz skautů a skautek, zahraniční rada, Senovážné nám. 24, 110 00 Praha 1

*Hanka Končíková, tajemnice Zahraniční rady
přeloženo z "Our World News",
zpravodaje vydávaného WAGGGS*

Foto Oldřich Malina

SZLOVÁKIAI MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG HUNGARIAN SCOUTS ASSOCIATION IN SLOVAKIA ZVÁZ SKAUTOV MAĎARSKEJ NÁRODNOSTI

Aký cieľ má Zväz skautov maďarskej národnosti na Slovensku?:

- dať novú tvár znovu organizovanému skautskému hnutiu,
- vychovávať mládež maďarskej národnosti menšiny na Slovensku v duchu skautov Baden Powella a Pála Telekyho,
- izolovať sa od doterajších mládežníckych organizácií násilne vytvorených socialistickou spoločnosťou a vytvoriť apolitické hnutie, ktoré je zamerané na dobro detí a ktoré už dokázalo svoju existenciu v 120-ich štátoch na svete,
- starať sa o duševnú a fyzickú prípravu vývoja člena, o náboženské zmýšľanie, o uctievanie základných ľudských práv, ako aj rešpektovanie tradície maďarských skautov na Slovensku.

- vybudovať dôverné vzťahy a spoluprácu so slovenskými a českými hnutiami skautov našej vlasti a v rôznych štátoch na svete,

- viesť boj proti klamstvu, nemorálnosti, neohľadupnosti, vychovávať čestného, mravného, veľkodušného, pravdovravného člena, ktorý splní vždy svoje povinnosti, za ktoré zodpovedá Bohu, vlasti, národu a tak tiež svojim blízkym,

- zdôrazniť najmodernejší výchovný systém, v ktorom nesmieme zabudnúť na dôležitosť osobného príkladu.

Pre Vašu bližšiu informáciu o činnosti nášho zväzu toľko:

Cieľom a poslaním zväzu je zvyšovanie morálnych, duševných a telesných zdatností mládeže maďarskej národnosti žijúcej na Slovensku na podklade skautských zásad. Členom môže byť každá osoba ČSFR, ktorá dovŕšila siedmy rok

svojho života, ktorá sa chce dobrovoľne zúčastniť na práci zväzu, pritom sa podriaďuje stanovám zväzu, zachováva ich ustanovenia, zaplatí stanovený členský príspevok a dodrží skautský sľub. Podporujúcim členom môže byť tá fyzická osoba, resp. právnická osoba, ktorá súhlasí s poslaním zväzu, jeho cieľmi, smernicami, stanovami a podporuje pôsobenie zväzu a jeho činnosť hmotne i morálne. Maloletí môžu byť skautmi len so súhlasom svojich rodičov alebo zákonných zástupcov.

Náš zväz bol založený v r. 1991. Pre deti a mládež vydávame časopis Cserkész (Skaut), ktorý vychádza mesačne a medzi čitateľmi je veľmi obľúbený, o čom svedčí aj tá skutočnosť, že počet výtlačkov mesačne presahuje 4 tisíc kusov.

Máme založenú nadáciu "Campana Aurea", ktorá slúži na pomoc chorých detí. Materiál o zriadení charitatívnej činnosti nadácie Vám na požiadanie môžeme zaslať.

Udržiavame styk aj s inými skautskými organizáciami, ako je Slovenský skauting, Český junák, apod.

*Gyula Hodossy,
predseda Zväzu skautov
maďarskej národnosti
Dunajská Streda*

Vysväcení budovy a vlajky Zväzu skautov maďarskej národnosti na Slovensku

Koncom mesiace září (26.9.1992) prežila Dunajská Streda veľkou slávnosťou: svätením Skautského domu a vlajky ZSMN. Program začal slávnostným nástupom skautů a skautek z Dunajské Stredy a z ostatných maďarsky hovořících regionů v počtu asi 2 000 ľudí pred oltárom, postaveným na námestí. Početné veľké skupiny tvorili skauti a skautky z Maďarska, Rakúska, Rumunska a Nemecka. Medzi hosťmi boli i zástupci náčelníctva Junáka a náčelníctva Slovenského skautingu.

Krátke po 10. hodine začala Ekleziastická bohoslužba, ktorou sloužil Eugen Mikó, biskup reformovanej cirkve na Slo-

vensku a Bartal Károly Tomáš, premonstrátsky opat z Jasové, člen ZSMN na Slovensku. Pri tejto bohoslužbe bola zároveň vysväcena vlajka Zväzu skautov maďarskej národnosti. Po skončení týchto obřadů byl slávnostní průvod městem s překrásně vyšívanými oddílovými vlajkami ke Skautskému domu. Po vztyčení posvěcené vlajky na stožár za zpěvu skautské hymny, premonstrátsky opat Bartal posvětil Skautský dům. Před kulturním programem na tribunu vystoupil primátor města Dunajská Streda Árpád Öllös so svým projevem, který přednesl v řeči maďarské, slovenské, německé a anglické. O následný převážně hudeb-

ní program se postaraly soubory z Dunajské Stredy, Samorína a další umělci. Hodnocení práce ZSMN a zdravotní přednesl nakonec Bodnár Gábor z USA, výkonný předseda Svazu maďarských skautů v zahraničí. Nadaci Campana Aurea - pomoc handicapovaným dětem představil profesor Szabó z USA. Potom byla volná prohlídka Skautského domu, kde byla zároveň i otevřena prodejna skautských potřeb "Czerkész-Skaut". Velký večerní táborák s kulturním programem v krásném prostředí nedaleko Dunajské Stredy celou slávnosť zakončil.

Josef Bojanovský

POZOR!POZOR!POZOR!POZOR!POZOR!POZOR!POZOR!POZOR!POZOR!

Nakladatelství **NIBOWAKA** Brno Vám nabízí

v edici "Skaut": **Tomáš Krupička: RÁDCOVSKÝ KURS aneb Příručka pro rádce**

Tato desetidílná, perokresbami originálně ilustrovaná publikace je příručkou pro všechny věkové kategorie členů skautského hnutí v Československu. Může z ní hodnotně čerpat jak skaut či rádce, tak i sám vůdce. Její autor je skautský vůdce a absolvent lesní školy. V současné době vede skautský a roverský oddíl v Brně. Na konci každého dílu je rozvedeno jedno zvláštní téma, které uvádíme v závorce, a program na jeden měsíc dopředu. Publikace je psána formou rozhovoru, tedy formou, která podle statistik mladého čtenáře nejvíce upoutá. Obsahuje vše od idey a cíle skautingu až po tábornické dovednosti. Posuďte sami.

1. díl: **BYT OPRAVDVÝ SKAUT, TO NENÍ JEN TAK**

Tento první díl ukazuje, co je skauting, jaká je jeho idea a cíl. Pomůže mladému rádci či skautu usměrnit jeho myšlenky k podstatě skautingu. Hlavní vzory a prameny skautingu, zákon, slib, heslo, pozdravy jsou ostatní náplní tohoto dílu. (V závěru publikace je praktická pomůcka: Vedení skautského a rádcovského deníku.) Program družiny na březen.
1. vydání
40 stran sešit. výt. vyjde v únoru 1993
20 Kčs

2. díl: **UŽ TO VÍM**

Začátek navazuje na předešlý díl a dále se zabývá metodikou jednání, motivací a reakcí na jednání druhých. **D4** se tedy říká, že připravuje jedince na to, co by se stalo, kdyby... (Nebezpečí číhá na každém tvém kroku). Program družiny na duben.
1. vydání
40 stran sešit. výt. vyjde v březnu 1993
20 Kčs

3. díl: **JEDEME NA VÝPRAVU**

Sám název prozrazuje, že tato část se bude zabývat výpravami skautské družiny či oddílu, způsobem jejího plánování a činiteli, které mohou její průběh kladně i nepříznivě ovlivnit. (Hrozivé nebezpečí drog v rukou mladého člověka). Program družiny na květen.
1. vydání
40 stran sešit. výt. vyjde v dubnu 1993
20 Kčs

4. díl: **KOLIK SI MOHU DOVOLIT?**

Každý má své sebevědomí a své požadavky. Je však nevyhnutelně nutné, aby skaut na všech místech věděl, co je v jeho silách a co může udělat, aby všem prospěl nebo alespoň neublížil. Zákon přírody je neporušitelný a i ona si jej tvrdě chrání svojí reakcí na zásah člověka, který by měl znát ekologické podmínky přírody, o nichž hovoří tento díl edice "Skaut". (První pomoc). Program družiny na červen.
1. vydání
40 stran sešit. výt. vyjde v květnu 1993
20 Kčs

5. díl: **DOBŘÝ PROGRAM, A JAK NA TO**

Družina i oddíl dokážou fungovat především z tradice, ale tradice se utváří programem, který stojí za to! A o tom se již dočtete v této části Rádcovského kursu nejen pro rádce. (Šířte, i ty nejtajnější!). Program družiny na září.
1. vydání
40 stran sešit. výt. vyjde v červnu 1993
20 Kčs

6. díl: **VLČE SE NEBOJÍ...**

A když se nebojí vlče, jak by se mohl bát skaut či rádce, který už leccos zná. Etika skautingu je jasná: SLOUŽIT NEJVYŠŠÍ PRAVDĚ A LÁSCĚ. (Tajemství čestné hry, aneb pojďme si skutečně hrát). Program družiny na říjen.
1. vydání
40 stran sešit. výt. vyjde v červenci 1993
20 Kčs

7. díl: **SKAUT, TEN SI S PŘÍRODOU ROZUMÍ**

Jak má skaut tábořit, o tom vypráví právě tento díl. Vždyť tomu, aby přírodě skutečně rozuměl a dovedl si jí vážit, se musí dlouho učit. A jak? Nechte se překvapit. (Survival aneb umění přežít v extrémních podmínkách). Program družiny na říjen.
1. vydání
40 stran sešit. výt. vyjde v srpnu 1993
20 Kčs

8. díl: **SKAUTSKÉ DOVEDNOSTI, JAK JE NEZNÁS**

Skautských dovedností, o kterých se hovoří víc než dost, je celá řada. Jsou však dovednosti, o kterých skautští vůdci, asi z vlastní neznalosti nebo z jiného skrytého důvodu, skoro nemluví. Ale o tom až uvnitř tohoto, osmého dílu. (Kdo jsem já?). Program družiny na listopad.
1. vydání
40 stran sešit. výt. vyjde v září 1993
20 Kčs

9. díl: **ZABLOUDIL JSEM**

I skaut někdy zapomene na své dobré vychování. Je-li dezorientován, těžko pak hledá ztracenou stopu svého skautského života. Je třeba, aby skaut věděl, že i jeho může něco podobného potkat. Věřím, že díky tomuto dílu, dokáže leckterý čelit i takovéto situaci. (Rodiče a jejich poslání). Program družiny na prosinec.
1. vydání
40 stran sešit. výt. vyjde v říjnu 1993
20 Kčs

10. díl: **KAŽDÝ ČLOVĚK JE MŮJ PŘÍTEL**

Závěrem se autor, jenž provázel skauta při jeho čtení skoro rok, na něj obrací s prosbou a přáním. Vytvrpe. Tento díl je příslibem. (Skauting ve světě a u nás). Program družiny na leden.
1. vydání
40 stran sešit. výt. vyjde v listopadu 1993
20 Kčs

POZOR! Každému předplatiteli této edice bude zasílána publikace SLOVA ZAKLADATELŮ jako premie. Obsahuje citáty skautských významných osobností, které jsou vhodné v pomohou ve výchově našich skautů. A navíc budou z předplatitelů vylosováni výherci, kteří obdrží tyto věcné ceny:

1. Soupravu GEMMA (batoh, stan a spacák)
2. Kopulový stan GEMMA
3. Perový spacák (khaki)

a dalších deset výherců obdrží poukazy na odběr edice **"VELKÁ KNIHA O SKAUTINGU" ZDARMA!**

Svůj zájem o předplatění vyznačte v objednávkové edici "Skaut".

ZÁVAZNÁ OBJEDNÁVKA (pište čitelně)

Závazně objednávat označené zboží:

Edice "SKAUT"

Tomáš Krupička: RÁDCOVSKÝ KURS NEJEN PRO RÁDCE

1. díl: **BYT OPRAVDVÝ SKAUT, TO NENÍ JEN TAK**ks

2. díl: **UŽ TO VÍM**ks

3. díl: **JEDEME NA VÝPRAVU**ks

4. díl: **KOLIK SI MOHU DOVOLIT?**ks

5. díl: **DOBŘÝ PROGRAM, A JAK NA TO**ks

6. díl: **VLČE SE NEBOJÍ...**ks

7. díl: **SKAUT, TEN SI S PŘÍRODOU ROZUMÍ**ks

8. díl: **SKAUTSKÉ DOVEDNOSTI, JAK JE NEZNÁS**ks

9. díl: **ZABLOUDIL JSEM**ks

10. díl: **KAŽDÝ ČLOVĚK JE MŮJ PŘÍTEL**ks

*Edici "SKAUT" si žádám - nežádám předplatit

Publikace zašlete na adresu:

Jméno + příjmení (firma)

Ulice:

Město: PSČ

Pro organizace:

IČO: Bankovní spojení:

Telefon: Fax:

Čitelný podpis:

*Způsob platby:

- fakturou předem
- hotově
- dobírkou

*Nehodící se škrtněte

Vyplněnou a podepsanou objednávku nám zašlete na adresu:

Nakladatelství NIBOWAKA, Tomáš Krupička, Bieblova 32, 613 00 Brno, Tel./fax: (05) 52 31 76

80 LET SKAUTINGU V BENEŠOVĚ

V říjnu a listopadu 1992 oslavili benešovští skauti 80 let trvání své organizace. Veřejnosti toto výročí připomněli výstavou, instalovanou ve velké výkladní skříni benešovského zdravotního střediska, kde byly k vidění nejen dnes už historické skautské vlajky, ale i ty nejnovější, kroniky, skautské kroje a mnohé z těch nezbytností, bez kterých

spolkem pro podporu chudých studentů cílůch uspořádané." Podle vyprávění ředitele školy se skupina studentů-skautů vedená profesorem Konášem objevovala na svých výpravách s následující výstrojí: bambusovými holemi přes dva metry vysokými, tlumoky, hnědými klobouky klopenými na levou stranu a se šňůrkou pod bradu,

se nelze obejít na žádném skautském táboře a při skautských činnostech.

Myslenku skautské organizace přinesl do Benešova středoškolský profesor František Konáš, nadšený turista a sportovec. Přišel z Prahy a ve školním r. 1912-13 vyučoval jako suplující učitel na benešovském gymnáziu matematiku, kreslení a tělocvik. Tady také založil podle vzoru svého bývalého kolegy A. B. Svojsíka ze svých žáků - gymnazistů první oddíl junáků - skautů. Jejich činnost je zaznamenána ve výročních zprávách gymnázia té doby, první zápis akce je z 5. října 1912. Téměř dvakrát měsíčně pořádá profesor Konáš více či méně náročné akce a výlety pro své svěřence a stále častěji se tu objevuje nácvik různých dovedností. Některé z nich stojí za doslovnou citaci: "30. ledna 1913 žáci prvního a druhého třídy v počtu 54 podnikli odpovědný výcházku přes Marianovice do Jírovic a odtud do Benešova. Cestou provozovali skauting a klouzali se na rybníce."

"Žáci první až šesté třídy v počtu 87 podnikli výlet do lesa Tužinky, kde byli poučeni o mapování, čtení a orientaci v mapách a i o významu a účelu skautingu." (Z 23. dubna 1913)

Zajímavý zápis najdeme pod hlavičkou Z dějin roku: "Velká většina žactva účastnila se také veřejné přednášky prof. Antonína Svojsíka ze Žižkova 'O junáckých - českých skautech' dne 3. března 1913

a přišlami. Hned o prvních prázdninách podniká prof. Konáš se svými skauty čtrnáctidenní putovní tábor po východních Čechách, v následující školním roce pak každých 14 dnů výlety. Ty byly většinou sice jen jednodenní, ale vždy se stanováním, vařením a různými hrami. Pro ilustraci aspoň jedna citace z výroční zprávy gymnázia: "20. června 1914 se 25 žáků první až páté třídy odebralo na obvyklé tábořiště v údolí Párysové u Staré valchy, kde postaveny stany, uvařena večeře a strávena noc. Ráno studenti odešli na bohoslužbu do ústavu, a poté se opět vrátili a do tábora, kde oběd si uvařili a až do večera setrvali. Tábor těšil se jmenovitě v neděli pozornosti dosti četného obecenstva, jež se zájmem sledovalo práce a zábavy mladých skautů."

Prázdniny toho roku byly poslední, které profesor Konáš prožil se svými svěřenci. Společný výlet na Šumavu skončil smutně. Po vyhlášené mobilizaci 26. července se benešovští skauti vrátili do Benešova, jejich vůdce 15. srpna odejel na bojiště a již 8. září padl. Skautské hnutí pokračovalo potom od r. 1916 s menší či větší intenzitou dál, ale nikdy nezaniklo úplně, až na nucené přestávky ve válečných letech 1940 - 1945 a v dobách komunistické totality. Činnost bratra Františka Konáše zřejmě zapustila v našem městě hluboké kořeny a vždy znovu ožila v práci jeho žáků a následovníků.

Jana Pavlíčková

95 LET ŽIŽKOVSKÉ REALKY - KOLÉBKÝ ČESKÉHO SKAUTINGU
Před 95 lety 20. 9. 1897 bylo zahájeno vyučování na státní reálné škole v tehdy šedesátitisícovém městě Žižkově. Byla jeho první českou střední školou svobodomyšlného, demokratického a protirakouského ducha. Působila zde řada vynikajících profesorů, z nichž někteří dokonce významně obohatili českou kulturu.

Mezi tyto patřil i zakladatel českého skautingu A. B. Svojsík, který byl v reálce v letech 1901-1914 profesorem tělocviku.

Se svými skauty podnikal po okolí Prahy výpravy a potom i prázdninové tábory, kde si první skauti osvojovali rozmanité skautské dovednosti a Svojsík cenné zkušenosti skautského vůdce. Z nich pak čerpal i při psaní prvních příruček a stěžejního díla "Základy junáctví", k němuž spoluautorsky přispěli také další profesori žižkovské reálky, doktři Emanuel Fajt, zeměpisec a cestovatel, Vojtěch Sokol, historik, František Smotlacha, zakladatel české mykologie, Karel Volebný, literární historik, a František Bílý, ředitel reálky do r. 1910 a pak zemský školní inspektor, který propagoval skauting mezi českým učitelským a navrhl pro české skauty název Junáci.

V.S.

NOVÉ SKAUTSKÉ POŠTOVNÍ PŘÍLEŽITOSTNÉ RAZÍTKO

Ve dnech 12.-15. listopadu 1992 se v Praze konala konference Katolické duchovní rady WOSM - evropský region.

Komise skautského sběratelství při Národním ústavu kmene dospělých pro tuto mezinárodní akci připravila poštovní příležitostné razítko, korespondenční lístky a obálky s přetiskem. Zájemci o tyto materiály pište na adresu: Václav Nosek-Windy, Ostravská 624, 199 00 Praha 9. Smutné je, že toto třicáté skautské příležitostné razítko je zřejmě posledním vydaným v Československu. Ta přišli již budou vydávat dva nástupnické státy.

(Viz strana 16)

-Wy-

Okresní rada Junáka v Karvině a středisko Český Těšín město oznamují, že dne 12. října 1992 opustil naše řady na věčné časy předseda této ORJ a vůdce střediska bratr Josef Žižka. Podlehl zákeřné srdeční chorobě ve svých 61 letech. Do junáckých řad vstoupil už v roce 1939 ve Františkově p. R., od r. 1969 byl předsedou ORJ. Za svou dlouholetou činnost ve skautingu byl vyznamenán bronzovou Sýrnou, Junáckou medailí díky a Řádem junácké lilie. Celá skautská rodina ztrácí jeho odchodem velice obětavého a oblíbeného člena. Čest jeho světlé památce...

NASTÁVÁ ČAS SPONZORŮ

Do nyníška každá firma či podnikatel, kteří v Československu podporovali kulturní akce (ale také sport, humanitární projekty, různé nadace atd.) ukrajovali ze svého koláče zisku v plné výši podpory. Tato situace se po prvním lednu podstatně změnil.

Nový zákon o dani z příjmu právnických osob totiž na princippe podobných světovému standardu umožňuje odepisovat částky věnované na vymezené účely již z darového základu. Litera zákona přijatého federálním shromážděním pod číslem 286/1992 Sb. a následně koncem minulého týdne také Českou národní radou je v dané věci celkem jasná: "Od základu daně lze odečíst hodnotu darů poskytnutých obcím a právnickým osobám se sídlem na území ČSFR (nyní nahrazeno ČR) na financování vědy a vzdělání, kultury (následuje další výčet), pokud hodnota daru činí alespoň 2 000 korun. V souhrnu lze odečíst nejvýše 2 procenta ze základu daně." V případě fir-

my, již základ daně vychází na 50 milionů korun (tedy ještě níže velké), to znamená, že formou sponzorství může vydat jeden milion korun odečitatelných od základu daně. Kdyby byla tato částka nevyužita, stát by z ní dostal (při sazbě 45 procent u daně z příjmu) 450 000 korun, zbytek by zůstal v kolonce čistý zisk firmy. Stát tak za hospodářský subjekt přejímá část nákladů na takzvanou nepřímou reklamu. Cesta ke sponzorství je tedy potopeněna. Pouze potvrděna za prvé proto, že část základu daně, která lze odečíst, bývá ve většině zemí větší než dvě procenta. Za druhé pak proto, že podnikatel nese i nadále většinu nákladů na sponzorské akce, a bude tedy za své peníze něco vyžadovat. "Něco" rovná se publicita a úspěch. V případě kultury to znamená, že je lepší postavení při sjednávání sponzorské smlouvy budou mít projekty s podstatnou šancí na slávu. Ale tak to prostě chodí.

z deníku MF DNES - 27. listopadu 1992

INZERUJTE VE SKAUTSKÝCH ČASOPISECH

STAŇTE SE SPONZORY

POMŮŽETE TAK SVĚMU PODNIKU A NAŠEMU HNUTÍ. ČÍSLO KONTA NAJDETE V TÍPÁŽI NAŠICH ČASOPISŮ.

Pro ostatní čtenáře máme ještě tip, jak snadno přijít k penězům - z každého inzerátu, který nám zprostředkujete, získáte 15 % provize.

Ubytujete náš oddíl v době prázdnin 1993 v některé z pražských kluboven? Sociální zařízení nutné, možnost vyvařování vítána. - Středisko Junáka - II. oddíl 508 01 Hořice v Podkrkonoší

SKAUTING 4